

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Katolická teologická fakulta

Ústav dějin křesťanského umění

Dějiny křesťanského umění

Šárka Kobrynová

ANTONÍN STRÍŽEK – MALÍŘ, KRESLÍŘ, GRAFIK, FOTOGRAF

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Milan Pech

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a v seznamu literatury a pramenů uvedla veškeré informační zdroje, které jsem použila.“

Šárka Kobrynová

V Praze dne 26. července 2010

Chtěla bych poděkovat vedoucímu práce, Mgr. Milanu Pechovi, za rady, konzultace a odborné vedení. Dále také Antonínu Střížkovi a všem, kteří mi byli při vzniku této práce nápomocní svými podněty, poskytnutými informacemi a radami.

Obsah

I. Úvod.....	6
II. Přehled literatury	7
III. Historická situace doby	9
IV. Život Antonína Střížka.....	14
V. Malba.....	19
5.1 Inspirační zdroje.....	19
5.2 Náměty a charakteristické prvky	21
5.2.1 Období mezi lety 1988 – 1994	22
5.2.2 Období mezi lety 1995 – 2000	24
5.2.3 Období mezi lety 2001 – 2006	26
5.2.3.1 Opona Státní opery Praha.....	27
5.2.4 Období mezi lety 2007 – 2010	28
5.3 Vliv zahraničních pobytů Antonína Střížka na barevné pojetí jeho obrazů	30
5.3.1 Tenerife 1990	31
5.3.2 Tokio 1992	32
5.3.3 Shen Zhen 2005.....	33
VI. Fotografie.....	35
VII. Kresba.....	38
VIII. Grafika.....	40
IX. Závěr	42
X. Obrazová příloha	43
XI. Seznam vyobrazení	79
XII. Seznam výstav	83
XIII. Zastoupení ve sbírkách.....	89
XIV. Seznam použité literatury.....	90

XV. Seznam zkráceně citované literatury	92
Resumé.....	94
Annotation.....	95

I. Úvod

Tématem mé bakalářské práce je život a dílo malíře Antonína Střížka. Tohoto výtvarníka jsem si vybrala proto, že je významnou osobností současné výtvarné scény, ale není příliš známý nejširší veřejnosti. Antonínu Střížkovi nebyla doposud věnována žádná monografie.

Cílem mé bakalářské práce je seznámit čtenáře s Antonínem Střížkem a jeho dílem. Jejím smyslem je představit jeho život, zasadit jeho tvorbu do kontextu doby a poukázat na charakteristické prvky a náměty v jeho díle. Má práce se soustředí jen na některé otázky Střížkovy tvorby a není proto jejím vyčerpávajícím přehledem. Ve své práci jsem se zaměřila především na jeho malbu, ale snažím se v ní také ukázat, že Střížek není jen a pouze malířem, ale že se ve své tvorbě věnuje také fotografii, kresbě a grafice.

Při psaní jsem používala jako zdroj informací katalogy k umělcovým výstavám, články a recenze v periodickém tisku nebo na internetu. Zdrojem základních informací mi byla encyklopedická literatura, která mapovala českou výtvarnou scénu od osmdesátých let po současnost. Kromě zmíněných zdrojů jsem pro svoji práci využívala rozhovory s lidmi, kteří nějak souvisí se Střížkovou tvorbou nebo mají úzký vztah k jeho životu. Důležité informace mi poskytl i sám autor, který mi ochotně zodpovídal moje všetečné dotazy.

Bakalářská práce je strukturalizována následujícím způsobem. První kapitola je věnována úvodu. Ve druhé kapitole se zabývám přehledem dostupné literatury. V třetí kapitole nastiňuji dobovou situaci, v které Střížek započal svoji kariéru výtvarníka. Kapitola čtvrtou věnuji životu Antonína Střížka. V následující páté kapitole se zabývám malbou, v které se soustředím především na popis některých charakteristických rysů Střížkovy malířské tvorby v různých časových obdobích, především na náměty a používání barev. V šesté kapitole se zaměřuji na fotografii, která má ve Střížkově tvorbě důležité místo. Fotografie je nejen jeho zdrojem inspirace, ale i zálibou. V sedmé a osmé kapitole se soustředím na Střížkovu kresbu a grafiku jako další významná výtvarná média, která jsou nedílnou součástí umělcovy tvorby. V závěru své práce shrnu obsah předcházejících kapitol a pokusím se na základě toho zhodnotit jeho význam pro současné české umění.

II. Přehled literatury

Literatura k problematice života a díla výtvarníka Antonína Střížka je rozptýlena ve formě vzpomínek, rozhovorů, recenzí výstav a výstavních katalogů. V současné době se připravuje monografie, ale její vydání je předběžně naplánováno na rok 2011. Autorem má být Karel Jedlický a editorem Martin Dostál. Kniha vyjde v nakladatelství Kant.

Základním zdrojem životopisných dat a jiných údajů je heslo ve *Slovníku českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2005. St-Šam.*, z roku 2005. Zde je možné najít také odkazy na další literaturu související s tématem.

Ze starší literatury lze uvést například knihu *Antonín Střížek* od Pavly Niklové a Ludvíka Hlaváčka, která byla vydána roku 1998. Tato kniha, ačkoliv je označována jako monografie, je spíše obrazovou publikací, která je doplněna pětistránkovým textem ve formě rozhovoru.

Velmi cenným informačním zdrojem je bakalářská diplomová práce Anny Gutové, *Cesta Antonína Střížka od malby k fotografii*. Tato práce byla obhájena v roce 2008 na Filozoficko-přírodovědecké fakultě Slezské University v Opavě. Práce se zabývá především Střížkovým využíváním fotografie při vzniku výsledného obrazu. Gutová se částečně věnuje i umělcovu životu.

Podstatným pramenem o díle Antonína Střížka jsou výstavní katalogy. Nejstarším z nich je pravděpodobně *Antonín Střížek Obrazy*, který pochází z roku 1989. Výstava se konala v termínu: 7. – 31. 3. 1989 v Kulturním středisku Blatiny, Praha 6.¹ Autory textu jsou Jana a Jiří Ševčíkovi. Téhož roku byl tento text uveřejněn v časopise *Flash Art* (č. 139/1988). Ševčíkovi napsali také text ke katalogu, který vyšel v rámci projektu *Orbis Pictus* v červnu roku 1989. Šlo o výstavu Střížkových obrazů v Orlické galerii v Rychnově nad Kněžnou, která se konala od srpna do září téhož roku. Další významný katalog vyšel při příležitosti Střížkovy výstavy v Galerii Václava Špály v termínu 7. 9. – 4. 10. 1992. Textová část je tvořena rozhovorem Aleny Pomajzlové, kurátorky výstavy, s Antonínem Střížkem. V devadesátých letech intenzivně psal o Antonínu Střížkovi Ludvík Hlaváček. Ten je například autorem textu ke katalogu *Antonín Střížek*, který byl vydán roku 1996.² Autor v něm ozřejmuje situaci o umění v osmdesátých letech a připomíná skutečnost, že

---

¹ ŠEVČÍKOVÍ 1989, nepag.

² Z katalogu není jasné, kde a kdy se výstava konala, kurátorem byl Martin Dostál.

Střížek vystavoval na neoficiálních skupinových výstavách známých jako Konfrontace. Důležitý katalog byl publikován k výstavě *Antonín Střížek Kresby a obrazy*. Katalog byl vydán ke stejnojmenné výstavě, která se konala v ostravské Galerii Beseda v termínu 13. 9. – 3. 11. 2006. Doprovodný text je rozhovorem Antonína Střížka s kurátorem Petrem Pivodou. V loňském roce byl vydán velmi malý katalog k výstavě *Obrazy a kresby*, který vyšel u příležitosti výstavy pořádané Společností Topičova salonu, výstava se konala 26. 5. – 3. 7. 2009. Textová část je dílem Jana Rouse. Nejnovější katalog byl vydán v letošním roce při příležitosti výstavy pořádané Oblastní galerií Vysočiny v Jihlavě (23. 2. – 2. 5. 2010), která připravila Střížkovi malou retrospektivní výstavu. Jejím kurátorem byl Martin Dostál. Ten je rovněž autorem výstavního katalogu, v němž shrnuje dosavadní umělcovu tvorbu.

Literaturu k tomuto výtvarníkovi tvoří i články v periodickém tisku, přičemž se často jedná o recenze nebo rozhovory. V roce 1990 se v magazínu *Flash Art* (č. 152/1990) snažili zařadit Střížka do kontextu tehdejšího umění už dříve jmenovaní Jana a Jiří Ševčíkovi v článku *Reality or Make-believe?* O Střížkovi informoval opakovaně čtrnáctideník *Atelier*, například v článku Mileny Slavické *Text ve frontě* (č. 8/1989) nebo ve statích Martina Dostála *Hra-na-hra-ně čili intermezzo*, nebo *Aniž je nutné* (oba č. 10/1995). Rozhovor důležitý pro pochopení Střížkova díla a jeho osobnosti udělal bývalý reportér týdeníku *Reflex* Petr Volf, který ho zahrnul do knihy *Na začátku je čára. Rozhovory s výtvarníky*, ta vyšla v roce 2003. V časopise *Art&Antiques* bylo Střížkovi dáno nejvíce prostoru v březnu roku 2005, kdy s ním udělala rozhovor Lenka Lindaurová. Kromě titulní strany mu bylo věnováno i s obrazovou přílohou 11 stran. Mnoho článků o Střížkovi vychází v internetových denících, které mají někdy i tištěné verze. Zmínky o Antonínu Střížkovi se objevují i v knihách zabývajících se českým uměním od osmdesátých let do současností. Například v knize *Dějiny českého výtvarného umění VI/2* (2007) můžeme nalézt kapitolu k problematice umělecké tvorby v osmdesátých letech. Kapitola *Postmoderna a neoexpresionismu* je textovým dílem Ludvíka Hlaváčka, který v této publikaci napsal i následující kapitolu *Rozvíjení osobních přístupů, nové skupiny a aktivity*. Text velmi dobře přibližuje problematiku tehdejší umělecké scény. V obou zmíněných kapitolách se zabývá mimo jiné i Antonínem Střížkem.

III. Historická situace doby

Osmdesátá léta jsou v českých a slovenských dějinách výtvarného umění nejčastěji označována jako doba nástupu postmodernismu. Tvorba Antonína Střížka má své počátky právě v těchto letech, a proto bývá Střížek označován jako postmoderní umělec nebo malíř postmoderní generace.

S pojmem postmoderna je trochu problém. Málokdo se mu věnuje jen jako uměleckému směru. Daleko častěji než o malířství se s pojmem postmoderna setkáme ve filosofii a literatuře. V článku Olafa Hanela *Postmoderna/teorie ve výtvarném umění* se můžeme dozvědět potřebné informace o postmoderně v Československu. Hanel ve svém článku využívá knižní publikaci Stanleyho J. Grenze *Úvod do postmodernismu*. Postmodernismus je zde popsán z několika úhlů. Postmodernismus podle Stanleyho J. Grenze nezasáhl jen do malířství, ale také do dalších odvětví jako jsou filozofie, literatura, architektura a jiné. Charakteristickým znakem postmoderního vyjadřování je pluralismus. Postmodernisté kladou záměrně vedle sebe protichůdné styly převzaté z nejrůznějších zdrojů. Jejich často užívanou metodou uměleckého vyjadřování, je koláž ve smyslu spojování z navzájem neslučitelných zdrojů. V zásadě jde o slučování jedné tradice s tradicí bezprostřední minulosti, která představuje jak trvání modernismu, tak jeho přesah. Postmoderní díla jsou charakteristicky dvojitě kódovaná a ironická.³

Pojem postmoderna se v Československu objevil poprvé v březnu roku 1970 v časopise *Výtvarná práce*. Bylo to v článku *Případ postmoderny* od Věry Jirousové. Jirousová reagovala na článek Lesliho A. Fiedlera *The Case of Postmodernism*, publikovaný v české mutaci v časopise *Orientace*.⁴ Věra Jirousová se ve své stati snažila nastítnit postmoderní aktivity v tehdejší československém výtvarném umění a hudbě. Říká v ní, že vedle děl, která prodlužovala tradici moderny vrcholící mezi dvěma světovými válkami, vznikala u nás také taková umělecká díla, která se snažila zaplnit mezeru mezi kulturou elity a masy.⁵ Postmoderna se naplno projevila v bývalém Československu až v osmdesátých letech, v době kdy slábla politická moc zdejšího komunistického režimu.

---

³ HANEL 2008, <http://www.cmvu.cz/cz2001c1835/postmoderna-teorie/>, vyhledáno dne 14. 6. 2010

⁴ HLAVÁČEK 2007, 715.

⁵ Ibidem

Postmodernismus se jako výtvarný trend nejvíce prosadil po roce 1984, kdy byl téměř totožný s německou a italskou vlnou. Stal se nástrojem vyjádření nových životních pocitů, které přirozeně nastaly se změnou kulturních, estetických, politických a sociálních podmínek.⁶ Tento nový výtvarný trend sdílel určitou sounáležitost s probíhající dobou, která byla zřetelná v masových médiích, filmové tvorbě, hudbě, designu i módě. Oproti jasným programům avantgardních směrů první poloviny 20. století, je postmoderní umění (postmodernismus) charakteristické různorodostí názorů a nedostatkem přesného nasměrování.⁷ Právě proto se tak často v definicích postmodernismu setkáváme s pojmem pluralita názorů. Kvůli této pluralitě (různorodosti) je přesná definice tohoto pojmu velmi obtížná. Přesto existuje několik znaků, které jsou pro postmoderní umění charakteristické.

Jestliže bylo modernistické umění, které vyvrcholilo v 60. letech v minimalismu a konceptualismu, nadbytečně abstraktní, intelektuální, racionalistické, utopické, je pro postmodernismus charakteristický převládající pocit zneklidnění a pochybností.⁸ Místo neúnavného vynalézání nových postupů a technik se do výtvarného umění navracejí tradiční techniky, obnovuje se starý způsob práce s obrazem a konvenčními prostředky.⁹ Je potlačována individualita. Umělci si zcela záměrně vypůjčují styly i náměty, které jsou notoricky známé. Na vzestupu je rovněž využívání prvků převzatých z populární kultury (pop, folk) a umělecké periférie (kýč). Umělci svobodně používají jakoukoliv uměleckou formu bez obav z toho, že by byli nařčeni z plagiátorství nebo amorálnosti. Mísí styly, žánry a ikonografii všech dob i kontinentů. Minulost je jimi vtažena do přítomnosti. Nastupuje princip paralelní přítomnosti všeho v jednom okamžiku.¹⁰ Vtahování minulosti do přítomnosti můžeme dobře rozpoznat i v díle Antonína Střížka, například tam, kde jsou na plátnech zobrazovány staré věci, které nám svým novým zobrazením ožívají. Dalším znakem postmoderního umění je i zpochybňující humor a ironie, se kterými souvisí i dvojznačnost přítomná v dílech postmodernistů. Dá se říci, že jde o určitou hru s našimi pocity a s naším vnímáním.

Postmodernismus není jediným označením výtvarného směru, který bychom mohli v osmdesátých letech nalézt. Počátkem osmdesátých let se objevil také neoexpresionismus. Ten specifickým způsobem navazoval na expresionismus dvacátých

---

⁶ HLAVÁČEK 2007, 715.

⁷ ŠEVČÍK/MORGANOVÁ/DUŠKOVÁ 2001, 398.

⁸ Idem, 399.

⁹ Ibidem

¹⁰ Ibidem

let 20. století. Neoexpresionismus se vyznačuje spontánním výrazem, tvarovými deformacemi a zkratkami, které mají vyjadřovat pocitovost člověka. Usiloval o bezprostřední výraz individuální mysli, ale zároveň také o kritiku individualismu. Mnozí starší umělci a teoretikové tehdejší doby tento nový směr rozhodně odmítali.

Československá politická moc v 80. letech pozvolna ztrácela sílu a tím se otevíral prostor k neoficiálním iniciativám.¹¹ Postmodernismus a neoexpresionismus spojují výstavy zvané Konfrontace, které probíhaly od roku 1984 do roku 1987. Vystavovali na nich studenti pražských uměleckých škol, konkrétně Akademie výtvarných umění a Vysoké školy umělecko-průmyslové. Proč vlastně tyto neoficiální výstavy vznikly?

Na pražské Akademii výtvarných umění tehdy učili pedagogové, kteří novou nastupující generaci výtvarníků příliš neinspirovali. Přesto bylo velmi důležité Akademii vystudovat, především ze sociálních důvodů. Bez průkazu člena Svazu československých výtvarných umělců nebo absolventa umělecké školy totiž bylo například velmi obtížné získat olejové barvy.¹² Na „volné noze“ nešlo prakticky být. Kdo neměl vystudovanou výtvarnou školu nebo průkaz Svazu československých výtvarných umělců, nemohl prakticky vykonávat výtvarnou činnost. Nebylo možné ani žádat o ateliér a další potřebné věci. V této době studoval pražskou AVU i Antonín Střížek.

Právě ve druhé polovině osmdesátých let se začala na obou zmíněných uměleckých školách (AVU, VŠUP) formovat generace výtvarníků, kterou dnes známe pod označením postmodernisté. Studenti dvou výše uvedených škol uspořádali cyklus neoficiálních výstav s názvem Konfrontace. Název měl vyjádřit silnou potřebu výměny názorů mezi vystavujícími autory, mladou a starší generací i mezi výtvarníky a veřejností.¹³ Tyto akce vznikly proto, že studentům byly často zakazovány výstavy a jiné podobné aktivity. Profesori, kteří byli povětšinou stranickými funkcionáři, nedávali průchod vlastní iniciativě studentstva. Tak vznikla potřeba se vyjádřit a projevit vůči starší generaci malířů. Proto uspořádali výstavu Konfrontace I, která se uskutečnila v červnu roku 1984 v ateliéru Jiřího Davida (Grafická 31, Praha – Smíchov) a která pak měla několik pokračování v následujících letech. Byla to první ze série výstav studentů AVU a VŠUP, kde se představila nová nastupující generace 80. let.¹⁴ Konfrontace probíhali v letech 1984–1987, celkem se uskutečnilo šest výstav a Antonín Střížek vystavoval na každé z nich. Na

---

¹¹ HLAVÁČEK 2007, 722.

¹² VOLF 2003, 181.

¹³ HLAVÁČEK 2007, 723.

¹⁴ ŠEVČÍK/MORGANOVÁ/DUŠKOVÁ 2001, 469.

Konfrontacích převažoval z výtvarného hlediska neoexpresionismus, ovlivněný, jak tehdejší účastníci umělci přiznávají, především italskou transavantgardou,¹⁵ což byla forma italského neoexpresionismu. Většina vystavených maleb měla narativní charakter. Fiktivní příběhy těchto obrazů byly inspirovány po formální i obsahové stránce všeobecně známými kulturními jevy a běžnou sociální komunikací.¹⁶ Obrazy vystavované na Konfrontacích by mohly být označeny také jako „naivní“. Tato naivita má dnes své dějinné opodstatnění. Postmodernismus jako nový směr přinesl nejen změnu výtvarných forem, ale také změnu chápání umění jako takového. Smyslem výtvarného projevu té doby bylo vyjádření výjimečného osobního postoje umělce, natolik silného, že se dokázal prosadit i přes počáteční nepřízeň společnosti.¹⁷

Antonín Střížek také zpočátku tvořil v duchu neoexpresionismu, ale na Páté konfrontaci vystavil dva obrazy,¹⁸ (*Rotunda, Srnky v lese*), které se této tendenci vymykaly. Na první pohled působily jako prezentace kýče, zcela v duchu povrchního chápání postmodernismu „všechno je možné“. Na druhou stranu vzbuzovaly podnětné rozpaky, v tom smyslu, že ironický tón v nich provázela jistá vážnost, která se s postmodernistickou ironií a jejími hrátkami na pomezí kýče příliš neslučovala.¹⁹ Střížek vysvětlil své tvůrčí rozhodnutí tak, že je-li v postmodernismu všechno možné, proč by nebylo možné malovat zase realistické obrazy?²⁰ Jeho styl nelze chápat jako návrat k realismu, ale jako určitou volbu v širokém spektru jiných možností. Střížkův realismus se jeví jako uvědomělé přijetí určitých pravidel, za něž je umělec zodpovědný. Tyto pravidla pak užívá jako svůj specifický vyjadřovací prostředek.²¹

Velký zlom v českém výtvarném umění nastal roku 1989. „Sametová revoluce“ znamenala konec totalitního komunistického režimu. Důležitým heslem doby se stala svoboda. Ta sebou přinesla mnoho změn: vzájemnou výměnu zboží se zeměmi dřívějšího „západního bloku“, neomezené cestování do zahraničí, svobodu slova, povolení předtím

---

¹⁵ Tento název se používá pro označení děl, které vytvořila v osmdesátých a devadesátých letech skupina neoexpresionistických italských umělců, mezi něž patří: Sandro Chia (1946), Francesco Clemente (1952), Enzo Cucchi (1949) a Mimmo Paladino (1948). Tvorba těchto malířů znamenala návrat k tradiční malbě, která se vyznačovala určitou násilností výrazu a současně nádechem romantické nostalgie po minulosti. Transavantgardisté přijali malbu jako prostředek, který byl dlouho prohlašován za „mrtvý“. Více informací o italské transavantgardě v: DEMPSEYOVÁ 2005, 282–284.

¹⁶ HLAVÁČEK 2007, 723.

¹⁷ Idem, 724.

¹⁸ Vystavil zde celkem tři obrazy: *Srnky v lese, Rotunda a Les*. Více informací o těchto obrazech v: HLAVÁČEK 1996, nepag., nebo HLAVÁČEK 1991, 27–30.

¹⁹ HLAVÁČEK 2007, 729.

²⁰ Ibidem

²¹ Ibidem

zakázané literatury, svobodu podnikání a jiné. Pro české umělce bylo důležité, že mohli konfrontovat své dílo s uměleckou scénou ve světě. Na jednu stranu se začali pořádat výstavy našich umělců v zahraničí a na druhou stranu zase vystavovala díla zahraničních umělců u nás. Pryč byla doba, kdy byla naše země téměř hermeticky uzavřena. Zájem zahraničí o umělce bývalého východního bloku vedl k tomu, že někteří umělci byli zváni na delší zahraniční pobyty. Jedním z těchto výtvarníků byl také Antonín Střížek. Problematice Střížkových zahraničních cest se bud více věnovat v jedné z podkapitol kapitoly Malba.

Konec komunistického režimu byl důležitý i pro trh s uměním. Začaly vznikat soukromé galerie, k nimž neodmyslitelně patří jak galeristé, tak i sběratelé. Dnes již zaniklá galerie MXM byla v devadesátých letech významnou galerií, která zastupovala řadu českých umělců, například Petra Nikla, Jiřího Davida, Tomáše Císařovského, Jiřího Kovandu, Vladimíra Skrepla, Petra Pastrňáka, Milenu Prestovou, umělce skupin Tvrdohlaví či Pondělí.²² Kromě nich zastupovala i Antonína Střížka. Galerie MXM sehrála průkopnickou roli při utváření nového vztahu mezi umělci i sběrateli. Byla založena roku 1991. Na počátku této galerie stáli manželé Procházkovi, kteří tragicky zemřeli rok po otevření galerie. Na jejich místo nastoupil nový vlastník, švagr Tomáše Procházky, Jan Černý. Galerie MXM se zabývala prodejem současného umění a zároveň pomáhala vybraným umělcům, aby se na uměleckém trhu prosadili. Tato galerie byla jednou z několika faktorů, které umožnili Antonínu Střížkovi a dalším, aby našli své místo v českém výtvarném umění. Činnost Galerie MXM skončila po jedenácti letech v roce 2002.²³ Nicméně jí patří čestné místo v historii české výtvarné scény devadesátých let. Jak bylo naznačeno, po roce 1989 došlo také k rozvoji sběratelství. Za našeho největšího českého sběratele současného umění je považován Richard Adam. Je to jeden ze sběratelů, který se zájmem sbírá umělce postmoderní generace, včetně Antonína Střížka.

---

²² POKORNÝ 2002, 22.

²³ Ibidem

IV. Život Antonína Střížka

ANTONÍN STŘÍŽEK se narodil 22. května 1959 v Rumburku. Již v roce 1962 se s rodiči přestěhoval do Ostravy-Poruby.²⁴ Jeho tatínek se jmenuje také Antonín a pracoval jako ostravský horník. Maminka se jmenuje Eva a bývala učitelkou.²⁵ Na otázku kurátora Petra Pivody, kdy se rozhodlo, že by měl být malířem, dostal tuto odpověď: „*O tom, že budu malířem, se nerozhodlo. Jako kluk jsem se zaujetím maloval a kreslil, a tak se výtvarná tvorba stala součástí mého života.*“²⁶ Jindy dodává, že kreslení bylo pro něho prostředkem komunikace se světem: „*Měl jsem představu, že umění je něco jako vynalézání, že umělec je vynálezcem různých ismů a zajímavostí, že je to pohoda vynalézat.*“²⁷ V roce 1974 začal v Praze studovat Střední umělecko-průmyslovou školu na Žižkově, obor grafický design. Sám k tomu dodává: „*Pak jsem se přestěhoval do Prahy a zjistil jsem, že existuje nějaká střední výtvarná škola. Přihlásil jsem se do ní, poznal skvělé lidi, učil mě pan Bláha, otec známého malíře Václava Bláhy, který byl bezvadný kantor a mimoverbálně nám ukazoval, co to umění vlastně je.*“²⁸

V roce 1978, ve svých devatenácti letech, se Antonín Střížek oženil. Za manželku si vzal svoji spolužačku ze Střední umělecko-průmyslové školy na Žižkově. Do manželství vstoupili ještě jako studenti. Střížek studoval grafický design a jeho žena obor tvorba hraček a herních předmětů. Od roku 1978 žije Střížek v pražském Karlíně.

Po ukončení střední školy absolvoval Antonín Střížek vojenský výcvik v Písku na pozici kreslíře map. Po návratu do Prahy nastoupil do filmového podniku s oficiálním názvem Ústřední půjčovna filmů, kde pracoval v propagaci. Toto zaměstnání bylo, jako většina věcí té doby, řízeno státem. Střížek v rámci něho pracoval pro všechna kina. Spíš než výtvarníkem byl aranžérem výloh, vývěsek a poslíčkem. Vše v jednom. Také tapetoval a prováděl podobné činnosti. Jako aranžér musel zvládnout i práci z oboru výstavnictví.²⁹ V té době cítil, že by chtěl pracovat svobodněji a samostatněji. Rozhodl se proto přihlásit na Akademii výtvarných umění. O Akademii měl určité představy, které on sám popsal

---

²⁴ GUTOVÁ 2008, 14.

²⁵ Rozhovor s Johanou Střížkovou, 26. 4. 2010

²⁶ PIVODA 2006, 5.

²⁷ POMAJZLOVÁ 1992, nepag.

²⁸ VOLF 2003, 181.

²⁹ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

v rozhovoru s Alenou Pomajzlovou takto: „*Ještě když jsem vstupoval na Akademii, tak jsem měl představu, že to pravé umění je velmi vážné, že musí být na obraze nějaké vykulené oči, nebo nějaká figura v akci, která odchází z obrazu.*“³⁰

Antonín Střížek se na Akademii výtvarných umění v Praze hlásil třikrát. Mezitím byl dva roky na vojně. To, že se nedostal na poprvé, bylo v té době normální a rozhodně ho to neodradilo.³¹ Na Akademii se nakonec dostal roku 1983,³² studium ukončil v roce 1988, tedy o rok dříve, než bylo běžné.³³ Během studia na AVU se mu narodily jeho dvě děti.

Antonín Střížek se během svého studia na pražské AVU účastnil neoficiálních výstav s názvem Konfrontace, o kterých bylo řečeno více v kapitole Historická situace doby. Kromě něj se jich účastnili také: Jan Antoš, Richard Bobůrka, Jan Bačkovský, Tomáš Císařovský, Jiří David, Stanislav Diviš, Michal Gabriel, Jiří Kornatovský, Mário Kotrba, Martin Mainer, Petr Nikl, Otto Placht, Jiří Pliešтик, Josef Pluhař, Magdalena Reinišová, Petr Vaněček, Zdeněk Prokop.³⁴ Antonín Střížek vystavoval na všech Konfrontacích. Bylo jich celkem šest a probíhaly od roku 1984 do roku 1987. Když v roce 1988 Střížek ukončil studium na akademii, získal přízemní ateliér v Karlíně, který má dodnes. Dva roky si tehdy přivydělával jako nosič uhlí, přičemž se zároveň věnoval malování. Potom se Střížek věnoval pouze výtvarné tvorbě. Na počátku jeho kariéry mu s prosazováním se pomáhali získat renomé manželé Ševčíkovi. Ti nepodporovali jen Antonína Střížka, ale celou generaci jeho vrstevníků. Psali o nich v domácích i zahraničních časopisech. Jejich články o mladé české umělecké scéně bychom tou dobou našli například v časopisu Flash Art. V roce 1989 zde vyšel už dříve zmiňovaný článek *Reality or make-believe*, kde neopomenuli připomenout A. Střížka.

Po tzv. Sametové revoluci v roce 1989 nastaly velké celospolečenské změny, které ovlivnily nejen historii našeho státu, ale pochopitelně i každého jednotlivce. Pro život Antonína Střížka byla změna režimu klíčová ze dvou hledisek, především mu umožnila cestovat do zahraničí a dala mu naprostou uměleckou svobodu. Právě zahraniční cesty jsou jedním z důležitých prvků, které ovlivňovaly a dále ovlivňují tvorbu tohoto umělce. Jen ve zkratce zde vyjmenuji ty nejdůležitější. Těsně po revoluci byl Střížek pozván na španělský

³⁰ POMAJSZLOVÁ 1992, nepag.

³¹ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

³² Antonín Střížek svá studia započal v ateliéru expresivního malíře Jiřího Karmazíma. Později přešel k prof. Oldřichu Opltovi a prof. Jaroslavu Ptáčkoví.

³³ GUTOVÁ 2008, 14.

³⁴ ŠEVČÍK/MORGANOVÁ/DUŠKOVÁ 2001, 469.

ostrov Tenerife. V roce 1992 přijal pozvání do japonského Tokia a roku 2005 navštívil čínské město Shen Zhen a okolí. Uvedeným cestám a jejich vlivu na umělcovu tvorbu se budu věnovat podrobněji v kapitole malba.

Kromě zahraničních cest vidím ve Střížkově životě ještě několik dalších důležitých období a událostí. Mezi významné události bych zařadila Střížkovy výstavy.³⁵ Především chci, vyzdvihnou jednu konkrétní, která se uskutečnila počátkem devadesátých let. V roce 1993 byl Antonín Střížek vybrán k účasti na mezinárodní výstavě *Rozbité zrcadlo (Der zebrochene Spiegel)*, výstava se uskutečnila v prostorách Deichtorhallen v Hamburku ve dnech 26. 5. – 25. 7. 1993. Byla pak znovu opakována v Kunsthalle a Museumsquartier ve Vídni ve dnech 14. 10. – 2. 1. 1994.³⁶ Tato výstava potvrdila skvělé postavení malíře Antonína Střížka na mezinárodní scéně. Střížek a jeho obrazy zde byly konfrontovány s díly umělců poválečného umění, jako jsou, byli Robert Ryman, Gerhard Richter, Georg Baselitz, Sigmar Polke, Herbert Brandel a další.³⁷ Na moji otázku jestli se po této výstavě Střížek proslavil více, tím, že to byla taková mezinárodní výstava, jsem dostala následující odpověď: „*Já jsem tam vystavil mezi Sigmara Polkeho a Gerharda Richtera a říkal jsem si. Ted' už je to super. Ted' budu jako fakt slavnej, ale nějak se to nestalo.*“³⁸ Bylo by zavádějící tvrdit, že se Střížek neproslavil a že tato událost, účast na mezinárodní výstavě zůstala nepovšimnuta. Psalo se o ní, ale nevzbudila takové nadšení, jaké bychom očekávali. Aby se Střížek natrvalo prosadil na mezinárodní scéně, musel by s ní být v častějším kontaktu nebo přinejmenším žít v zahraničí. V té době měl malé děti a nebylo proto možné jen tak opustit rodinu na rok nebo i na půl rok. Dalším aspektem, který by mu pomohl, by bylo jeho zastoupení v nějaké větší mezinárodně uznávané galerii, což se také nestalo. Střížka zastupovala v Československu, později v České republice, galerie MXM, která byla sice skvělou galerií, ale nebylo v jejích silách konkurovat světovým galeriím.

Jedno z významných období Střížkova života bylo jeho pedagogické působení na pražské Akademii výtvarných umění, kde v letech 1997–2002 vedl ateliér malby.³⁹ Když se roku 2006 ptal kurátor Petr Pivoda, jak Antonín Střížek na toto období vzpomíná a jak ovlivnilo jeho práci, dostal tuto odpověď: „*Bylo to poučné být se studenty a snažit se s nimi hledat jejich tvůrčí východiska. Musím říci, že je to dost namáhavé, někdy jsem měl*

---

³⁵ Seznam výstav Antonína Střížka je součástí přílohy.

³⁶ DOSTÁL 2010, nepag.

³⁷ Ibidem

³⁸ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

³⁹ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

*pocit, že se opakují, a mou ambicí bylo, aby studenti poznali a porozuměli svým schopnostem a věřili, že je mohou svobodně používat. Někdy jsem měl pocit, že se mi to ne úplně daří. Myslím, že nejsem ten typ pedagoga, co oplývá nadšením z tvorby a přenáší toto nadšení na studenty, nemluvím o energiích a záhadách, ale o práci a skromnosti.*⁴⁰ O pedagogické činnosti Antonína Střížka řekl Aleš Růžička, jeden ze studentů, který prošel jeho ateliérem malby na AVU, následující: „S Antonínem Střížkem jako pedagogem jsem se potkal během svého studia na pražské AVU v letech 1997–2001. Nepůsobil autoritativně, konzultace se posunuly z obvyklé deváté na desátou hodinu,⁴¹ ale Tonda stejně "přiletěl" s akademickou čtvrt hodinkou a živě se konzultovalo..., obvykle se také pro něco vracel..., roztržitý umělec.“⁴² Jeho ateliérem prošli kromě Aleše Růžičky (1997–2002), například Alena Anderlová (1999–2000), Martin Kuriš (1994–1999), Lukáš Miffek (1999–2001) a další.⁴³ Z dokumentů zachovaných v archivu Akademie výtvarných umění v Praze je patrné, že Střížek byl jedním z mála pedagogů, kteří zasáhli do zaběhlého způsobu fungování školy. Navzdory zvyklostem vyloučil během svého působení dva studenty. Důvodem byl nešvar, s kterým se učitelé na akademii potýkají dodnes. Někteří studenti totiž školu naprosto ignorují. Nekonzultují, neodevzdávají zadané práce ani klauzury. Svě ročníkové dílo, kterým by se měli prezentovat, vytváří často za méně než týden. Vyloučení studenta ze studia vyžaduje obrovskou administrativní práci a je příčinou toho, proč k němu dochází jen zřídka.

Střížek sice v roce 2002 přestal na pražské Akademii výtvarných umění učit, ale s pedagogickou činností úplně neskončil. V letních měsících je možné navštívit jeho každoroční malířský kurz, který vede v rámci letní školy výtvarného umění v Klatovech na Klenové a okolí.

Za velmi významnou událost ve Střížkově životě a tvorbě považuji unikátní nabídku, kterou dostal v roce 2002, nabídku, kterou dostávají umělci jen jednou za život, nebo vůbec ne. Byla to zakázka na vytvoření nové opony Státní opery Praha. Iniciátorem byl sběratel obrazů Daniel Dvořák.⁴⁴ Státní opera Praha zahájila v roce 2002 novou sezonu

---

⁴⁰ PIVODA 2006, 6.

⁴¹ Co se konzultací týká, povedlo se mi zjistit, že ačkoliv Střížek chodil občas pozdě, snažil se konzultovat dvakrát týdně, což se některým zdálo málo a jiní toho dostatečně nevyužívali. Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

⁴² Rozhovor s MgA. Alešem Růžičkou, 26.5.2010

⁴³ Hana Pravdová (1991–1998), Petr Fiala (1996–2002), Hana Vinkárková (1997–1999), Lenka Zvěřinová (1997–2002), Veronika Resslerová (1999–2000), Karel Jerie (1999–2001), Marta Kolářová (1999–2005), Jiří Franta (2000–2006) a Vladan Kolář (2001–2007).

⁴⁴ Daniel Dvořák pochází z rodiny známého českého historika umění prof. Františka Dvořáka.

výstavou *Múzám, městu, národu*. Tato výstava představila obecnstvu divadelní opony 19. a 20. století v Čechách a na Moravě. Současně s touto výstavou měla být představena také nová opona, za jejíhož autora byl vybrán Antonín Střížek.⁴⁵ Tomuto projektu se budu věnovat více v kapitole Malba.

Rok 2002 nepřinesl do života malíře jen tuto skvělou zakázku, ale dá se říci, že mu mnohé i odnesl. Byl to rok katastrofálních povodní. Povodeň zasáhla Střížkův karlínský přízemní atelier. Kvůli zákazu vstupu do této zatopené oblasti se stalo, že kromě mnohých osobních věcí, byla nenávratně zničena taktéž mnohá jeho výtvarná díla. Povodeň nejvíce zasáhla Střížkův fotografický archiv, který hraje významnou roli v jeho tvorbě. Blíže o tom budu hovořit v šesté kapitole, která je věnovaná fotografii. Po této události se Střížek rozhodl přestěhovat se svým ateliérem pod střechu. Podařilo se mu získat atelier v tom samém domě. K přestěhování došlo ale až pět let po velkých povodních v roce 2007.

Povodeň nebyla jedinou dramatickou událostí, kterou Antonín Střížek prožil na počátku nového století. Velmi bolestným zážitkem byl Střížkův rozvod se svojí dlouholetou manželkou, ke kterému došlo v roce 2004. Rok poté vykonal Střížek duchovní pouť do Santiaga de Compostela. O pouti se říká, že hlavní je ji vykonat. Také se říká, že pouť je cesta iniciační, že člověka nějak přemění. Poutník musí jít pěšky, jet na kole nebo na koni. Střížek putoval přes 700 kilometrů. Cestou si psal deník. Přestože není možné do něj nahlédnout, o tom, co se odehrálo na cestě do Santiaga, se můžeme pokoušet přecíst v jeho obrazech. Sám k tomu dodává: „(...) obraz je něco, co je také svým způsobem intimní věc, jakoby ze sebe, ale vlastně to může do něčeho zasáhnout, najít sdělnou formu, myslit na toho druhého.“⁴⁶ Vliv této cesty na tvorbu Antonína Střížka bych viděla nejspíše v jeho celkovém rozpoložení, v jeho osobním životě, ve vyrovnanosti a pokoji, jaký mu zmiňovaná cesta přinesla.

V současné době Antonín Střížek žije a pracuje v Praze. V letošním roce (2010) proběhla v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě výstava *Staré a nové obrazy*, která byla malou retrospektivou díla.⁴⁷ V nejbližších letech uvažuje Střížek o uspořádání velké retrospektivní výstavy.

---

⁴⁵ www.radio.cz/cz/clanek/32545_vyhledano_dne_7.6.2010

⁴⁶ LINDAUROVÁ 2005, 57.

⁴⁷ Výstava probíhala ve dnech 23. 2. – 2.5 2010 a navštívilo ji přes 1500 diváků.

V. Malba

Antonín Střížek je především malířem. Malbě se věnuje jako tradičnímu médiu. Charakterizuje jej realistická malba, v níž se opakují tytéž motivy.⁴⁸ V počátcích své kariéry maloval akrylovými barvami. Dnes maluje především olejovými barvami na plátno. Pro jeho malbu jsou typické velké plochy barev, téměř barevná jednoduchost, především co se týče valérových přechodů. Jeho barvy jsou syté a živé. Barvu, kterou můžeme nejčastěji nalézt na jeho obrazech je asi modrá. Problematicke barvy se budu věnovat v jedné z následujících podkapitol.

Střížek si v malbě prošel několika vývojovými fázemi. V první fázi byl ovlivněn významnými malíři německého romantismu a italského metafyzického malířství. Dále je možno u něj rozpoznat symboly kubismu, civilismu nebo stylu Brusel. Jednotlivými fázemi se budu zabývat v následující podkapitole.

5.1 Inspirační zdroje

V době svého studia na Akademii byl Antonín Střížek inspirován romantismem, konkrétně dílem německého romantického krajináře 19. století Casparem Davidem Friedrichem. To se projevuje například v malbě *Karel Hynek Mácha* (1989) [1]. Jedná se o svéráznou interpretaci Friedrichova obrazu *Poutník nad mořem mlh* [2] z roku 1818 a jiných jeho obrazů. Karel Hynek Mácha je zobrazen jako muž putující kopcovitou krajinou. Má hnědý plášť, klobouk ve stejné barvě a poutnickou hůl. Je k nám otočen zády a tak i divák může mít pocit, že se ubírá směrem do krajiny, kterou vidí před sebou. I poutník z Friedrichova obrazu je zobrazen tak, že je k divákovi otočen zády a svým pohledem upřeným v dál nás pozorovatele vybízí, abychom se dívali stejným směrem co on. Je to prvek, který je společný oběma obrazům.

V otázce vzorů a inspirací se Střížek považuje za analyzátora.⁴⁹ Nikdy se netajil tím, že v počátcích své malířské dráhy, kdy hledal svůj malířský projev při malování krajin, objevil C. D. Friedricha. Také přiznává, že ho oslovili i čeští romantici jako Mánes,

---

⁴⁸ PAVLIŇÁK 2005, 172.

⁴⁹ VOLF 2003, 183.

Navrátil nebo symbolista Preisler.⁵⁰ Postmoderna, která v osmdesátých letech v Čechách začínala, se vyznačovala používáním různých symbolů a návratem k legendám a mýtům, jak uvedl Střížek v rozhovoru s Petrem Volfem. Mimo jiné v něm vysvětloval, že romantická krajina pro něj měla symbolický smysl a že Friedrich byl pro něho jistota, o kterou se mohl opřít.⁵¹ V roce 1990 namaloval obraz, který nazval přímo *Caspar David Friedrich* [3]. Tomuto obrazu předcházelo dříve zmiňované plátno *K. H. Mácha* (1989) [1], které je s ním téměř identické v kompozici, ale má absolutně odlišnou barevnost. Zatímco *K. H. Mácha* je vyveden v podzimní oranžové, hnědé a šedé, obraz *C. D. Friedricha* je malován světle zelenou, modrou a fialovou. Obrazy působí dojmem, že jeden je pohledem do krajiny podzimní, zatímco druhý do krajiny jarní.

Střížek se po revoluci snažil, tak jako většina umělců, vstřebávat směry a hnutí, které byly v té době v Evropě aktuální. Nelze se proto podívat, nad tím, že po pobytu v Itálii se nějaký čas zabýval italskou scénou. Bylo také řečeno, že tehdejší generace mladých českých umělců se inspirovala italskou transavantgardou. Kromě toho je možné na konci 80. let v jeho díle pozorovat metafyzické tendence, které se odráží v obraze *Metafyzická krajina* (1989) [4]. V této práci je patrný vliv italské metafyzické malby, především malíře Giorgia de Chirica (1888–1978). Autor nijak tuto skutečnost neskrývá, přiznává ji v samotném názvu. Obrazu *Metafyzická krajina* se budu více věnovat v následujících podkapitolách.

V díle Antonína Střížka je patrný také civilismus, ve smyslu obdivu k technickému pokroku a civilizaci. Nálada některých jeho obrazů připomíná atmosféru prací Skupiny 42.⁵² Malíři tohoto válečného seskupení zachycovali krásy periférií pražských čtvrtí. Taktéž Antonín Střížek maluje podobná městská zákoutí, ale v jeho podání mají jakýsi romantický charakter. Na obrazech s tematikou města spatřujeme stará letadla a automobily, vlaky a železniční mosty a jiné objekty, které jistým způsobem odkazují na civilismus.

Ve Střížkově výtvarné produkci se objevuje rovněž vliv tzv. „bruselského“ stylu. Je nepochybný v různých zátiších, např. *Čajové zátiší* (1994) [5]. Jedná se především o volbu zobrazovaných předmětů ve stylu Brusel, které slouží jako určité symboly doby. Evokují do jisté míry pohodu nedělních svátečních servisů. Kromě „Bruselu“ je patrná Střížkova

---

⁵⁰ POMAŽLOVÁ 1992, nepag.

⁵¹ VOLF 2003, 183.

⁵² Česká umělecká skupina byla založena roku 1942, ve své tvorbě se zaměřovala na život člověka v soudobém městě. VLČEK 2010, 6.

inspirace kubismem a to nejen v geometrizování, ale i v symbolech odkazujících na kubismus, například na obraze *Sudkova sklenka a Gutfreudova plastika* (1996) [6].

5.2 Náměty a charakteristické prvky

Tvorba Antonína Střížka je dobře rozpoznatelná nejen pro svoji typickou barevnost a styl malby, ale také pro náměty a charakteristické prvky, které se v jeho dílech vyskytují. Střížek maluje zdánlivě obyčejné, banální věci, jakými jsou zátiší, zvířata, města a krajiny. Touto zdánlivou obyčejností nás upozorňuje na neobyčejnost těchto věcí.

Jedním z charakteristických rysů tvorby Antonína Střížka se staly obrazy s předměty, které nevypadají příliš důležitě, ale jsou podstatnou součástí našich životů. Jedním z těchto námětů jsou boty. Ačkoliv se jedná o námět překvapivě jednoduchý, vyvolává mnoho asociací. Velmi charakteristickým obrazem z této námětové skupiny je obraz *Boty* (1988), [7]. Na obrazech s tímto motivem můžeme spatřit jeden nebo dva páry bot, někdy dámské střevíce, jindy pánské polobotky, nebo i gumové boty známé jako „gumáky“. Na tomto obraze se jedná o dva páry bot, pánské polobotky a dámské střevíce. Většinou se jedná o boty jednobarevné, jak tomu je i na tomto obraze, pozadí bývá často tvořeno jakousi strakatou tapetou, která je pro Střížka typická. Barevnost obrazu je vyvedena v teplých barvách, dominuje hnědá, žlutá a zelená, ale na tapetě, která tvoří pozadí je zastoupena i výrazná červená se světle modrou (téměř šedou). Ač se to možná na první pohled nezdá, obraz vypráví příběh. Mě osobně připadá, že páry bot vypadají opuštěně, ale ne tak, že o ně majitelé ztratili zájem. Páry jsou vždy srovnané a působí uspořádaně. Jde o jakýsi příběh bot, divák může napadnout i to, kam asi odešli majitelé těchto bot, co dělají, jestli se vrátí a zda odejdou spolu. Celkový příběh je na každém z nás, můžeme vymýšlet dle libosti. Autor nám nediktuje obsah, ale ukazuje nám námět tohoto příběhu. Střížek vysvětluje, jak se dostal k tomuto tématu: *“Začal jsem s těmi jednoduchými, které jsou důvěrně známé, a přitom ukážou, že žijí teď. Boty mi to všechno umožňovaly – zjednodušení, měly svůj symbolický význam atd. Zajímá mě dobovost, návrat k dětství, k šedesátým a sedmdesátým létům. Tapety, které tvořily pozadí pro boty, jsou*

znakem doby a boty mohou vypovídat o obecných věcech. Navíc tím, že vzniká – že patří k postmoderní malbě.“⁵³

Dalším příkladem Střížkova oblíbeného motivu může být obyčejná žárovka. Na obraze *Žárovky* (2006) [8] je žárovka zachycena v nadživotní velikosti a je tak vyzdvihnuta její neobyčejnost. Obraz zachycuje jednu žárovku, ale název nás odkazuje na množné číslo. Jde o určitou hru se slovy a vjemy. Žárovka je na obraze skutečně jedna, ale má velmi výrazný stín a v podstatě vidíme žárovky dvě. Dalo by se říci, že to vlastně není žárovka, ale obraz žárovky.⁵⁴ Žárovky nejsou jen krásným obrazem, ale představují nám i velmi důležitý a prospěšný vynález, zároveň jde o nádhernou věc denní potřeby, kterou si možná ani neuvědomujeme a málokdy si jí všimneme. Navíc v souvislosti se snahou Evropské unie nahradit klasickou žárovku její úspornější verzí, se stává jakýmsi předmětem minulého století. Časem se z ní nejspíše stane sběratelské retro a Střížkův obraz bude dokladem minulé doby. Žárovka je krásným příkladem banálních námětů, které nalézáme u Střížka v celé jeho tvorbě.

Náměty a charakteristické prvky ve Střížkově tvorbě, je možné rozdělit do několika časových etap. Na ně se zaměříme v následujících podkapitolách.

5.2.1 Období mezi lety 1988 – 1994

V první polovině devadesátých let můžeme z hlediska výtvarných motivů sledovat náměty pro Střížkovu tvorbu obvyklé. Na Střížkových obrazech jsou, jak už jsem zmínila, velmi často obyčejné věci. Boty, o kterých jsem hovořila výše, jsou jednou z věcí, které se Střížek věnuje v této době poměrně často. Jen v roce 1988 maluje boty nejméně čtyřikrát. V následujícím roce se objevují nejméně čtyři obrazy s tématem Halleyovy komety. Motiv komety byl v této době poměrně rozšířený. Důvodem bylo, že Halleyova kometa proletěla v blízkosti planety Země roku 1986. Píseň o kometě složil tehdy například i Jaromír Nohavica.⁵⁵ Velmi známým Střížkovým dílem se stal obraz *Halleyova kometa a husy* (1989) [9]. Tento téměř čtvercový obraz zobrazuje noční scenérii, na které jsou zachyceny dvě identické husy, které stojí na okraji údolí a pozorují nebe. Hvězdná obloha zabírá více

---

⁵³ POKORNÝ 1993, 5.

⁵⁴ Mohlo by se jednat o narážku na slavný obraz *To není dýmka (Ceci n'est pas une pipe)* z roku 1929 od belgického surrealistického malíře René Magritta (1898–1967)

⁵⁵ Jaromír Nohavica je Střížkovým oblíbeným interpretem.

jak polovinu plátna. Divoké husy hledí na oblohu právě ve chvíli, kdy prolétá kometa. Obraz charakterizuje temně modrá barva, světlými body jsou dvě divoké husy a letící kometa.

Tímto obrazem můžeme plynule přejít k dalšímu malířovu oblíbenému tématu, které se v této době vyskytuje. Jsou jím husy a ptactvo všeobecně, např. pávi, kachny, sovy, bažanti. Obraz *Husy 2* (1995) byl prvním Střížkovým obrazem, který zakoupila nějaká instituce. Jednalo se o Centrum teoretických studií v Husově ulici, které založil v devadesátých letech Ivan Havel.⁵⁶ Tento obraz je variací obrazu *Halleyova kometa a husy* (1989) [9]. Obraz, na kterém husy koukají na noční oblohu směrem k letící Halleyově kometě, označil v nedávné době Jiří Přibáň za nejfilozofičtější obraz české postmoderní malby.⁵⁷ Najdeme ale i další témata, která souvisí s létáním, např. andělé a ještě častěji letedla a letci. Ti jsou nazýváni velmi poeticky aviatisté.

Do období první poloviny devadesátých let bych se nebála zařadit téma metafyzických krajín a zátiší. Obrazy s těmito náměty mají ve většině případů v názvu slovo metafyzický. Nejen název dělá obrazy metafyzické, námětem těchto obrazů jsou často figuríny pro švadleny, nebo dřevěné figury, které používají malíři při malování postavy.⁵⁸ Obrazy zachycují také další věci, které nás odkazují na metafyzickou malbu, například se vyskytují pohromadě předměty, které bychom nečekaly. V obraze *Metafyzická krajina* (1989) [4], kráčí malířská figurína krajínou, ukazující kamsi do vzdálených hor, tři utržená kola od vozu leží přes sebe na zemi. Atmosféru dokresluje zvláštní prázdnota a klid.

K této skupině maleb bych ovšem přiřadila také obraz *Švadlenka* (1991) [10], nebo obraz *Číslo* (1989) [11], přinejmenším proto, že zobrazené předměty „létají vzduchem“. Na obraze *Švadlenka* předměty související se šitím letí vzduchem, ale nejsou zobrazeny v nějakém rychlém pohybu, naopak visí v jakém si meziprostoru. Stejně tak obraz *Číslo* zachycuje číslice od nuly po devět vznášející se v krajíně s ptáčkem, atmosféra nám možná v něčem připomene malíře Otu Janečka.⁵⁹ Na obraze se, ale vyskytuje také volně stojící žebřík směřující někam nahoru do nebe, nedaleko žebříku prolétá, nebo levituje nadvakrát

⁵⁶ BOBŮRKOVÁ 2007, 54. Obraz je dodnes na stejném místě.

⁵⁷ PŘIBÁŇ 2010 — <http://www.novinky.cz/kultura/salon/193654-jiri-priban-hvezdne-nebe-nade-mnou-idealni-obraz-ve-mne.html>, vyhledáno dne 4. 6. 2010

⁵⁸ Tato figurína je často k vidění na obrazech italského malíře Giorgia de Chirica (1888–1978), který je hlavním představitelem metafyzické malby.

⁵⁹ Ota Janeček (1919–1996) český malíř a grafik. Podobnost se Střížkovým obrazem *Číslo*, 1989 spatřuji v ilustracích Oty Janečka v knize Počítadlo od Františka Halase.

rozlomený, podlouhlý válec. Všechny uvedené náměty se budou nadále v Střížkově díle opakovat, některá více, jiná méně.

Charakteristickým prvkem Střížkových prací je způsob zpracování pozadí jeho obrazů. To je tak výrazným rysem jeho díla, že je jedním z charakteristických poznávacích znaků patrným v celé tvorbě Antonína Střížka. Jedná se většinou o velmi barevné pozadí tvořící jakousi barevnou tapetu. Jde o prvek, který lze nalézt u mnoha Střížkových obrazů. Například na obraze *Křeslo* (1991) [12] je tento prvek patrný na podlaze. Obraz *Křeslo* zobrazuje velmi pohodlné staré křeslo, to se nachází před výrazně růžovou stěnou a vše podtrhuje strakatě barevná podlaha, na které křeslo stojí. Právě dekor nacházející se na podlaze je jedním z mnoha, který můžeme v barevných obměnách nalézt jako prvek, který se často vyskytuje na pozadí Střížkových obrazů.

Nerada bych opomenula téma lidské figury, se kterým se v daném období také setkáváme. Jedná se většinou o postavu člověka, málokdy však o někoho konkrétního. Například na obraze *K. H. Mácha* (1989) [1] stojí spíše postava anonymního romantického poutníka v krajině, než skutečný K. H. Mácha. Tomuto obrazu jsem se věnovat více v podkapitole Inspirační zdroje v souvislosti s inspiračním zdrojem, kterým je obraz *Poutník nad mořem mlh* (1818) od Caspara Davida Friedricha.

5.2.2 Období mezi lety 1995 – 2000

V druhé polovině devadesátých let se ve Střížkově tvorbě objevují některé nové prvky a náměty, které se stanou rovněž zřetelným rozpoznávacím znakem uměleckých děl tohoto malíře. Jednou z „novinek“ je častější malování zátiší. Najdeme v té době zátiší vytvořená podle Sudka s odkazem na kubismus (*Sudkova sklenka a Gutfreundova plastika*, 1996 [6]), geometrická zátiší (*Noční zátiší*, 1997 [13]), květinová zátiší (*Zátiší s květinou*, 2000 [14]) i zátiší, kde se jednotlivé prvky kombinují (*Zátiší s jehlanem*, 1994 [15]), aj.

Dílo Antonína Střížka je neodmyslitelně spojeno s civilismem 20. až 40. let 20. století.⁶⁰ Nálada obrazů někdy připomíná tvorbu členů Skupiny 42.⁶¹ Střížkův „civilismus“ se odráží například v obrazech města. Často se jedná o Prahu. Pro své malby si vybírá

---

⁶⁰ POKORNÝ 2005, nepag.

⁶¹ PAVLIŇÁK 2005, 172.

turisticky méně navštěvované pražské čtvrti, které jsou osídlené obyčejnými lidmi. Tento druh civilismu je patrný na obrazech *Žižkov* (2000) [16], nebo *Holešovice* (1995) [17]. Na těchto obrazech jsou namalovány staré tramvaje a staré automobily kulatých karosérií, můžeme vidět železnou konstrukci mostu i tovární komín a velké plochy betonu, krásu města, nikoliv ošklivost. Tyto pražské čtvrti mají *genius loci*, který je zde patrný a to nejen v zobrazeném námětu, ale také v barvě a světle, které scény ukazují.

S motivem městského života je spojen i Střížkův zájem o dopravu, přesněji řečeno o automobily a silnice, vlaky a železnice, tramvaje a koleje, letadla a letiště. Na obrazech s tématem dopravy bychom u Střížka jen marně hledali dynamiku a pohyb. Vše je jaksi strnulé, přestože víme, že jde o zobrazení jedoucích aut či vlaků. Vlaky Střížek nezačal dělat proto, že by ho zajímala železnice, ale proto, že poznal pár lidí, kteří jim propadli.⁶² Dá se říci, že ho fascinují věci, které lidé mají rádi. Vyobrazené ulice jsou často zachyceny ve večerních hodinách. Paprsky světla letí od pouličních lamp v pravidelných geometrických útvarech, jako jsou kruhy a kužely. Lidé jsou ve Střížkových obrazech jako jakýsi mobiliář městské krajiny. Mají význam jen pro celkovou atmosféru.

Dalším častým motivem, který je v druhé polovině devadesátých let ve Střížkových malbách zastoupen, je krajina. Oproti malbám zachycující město se starými tramvajemi, automobily zavalitých retro tvarů a letícími aeroplány, zachycují umělci krajinomalby vyprázdňovanou, vylidněnou krajinu. Ještě na počátku devadesátých let jsme se u něj mohli setkat s postavou v krajině, především na obrazech z pobytu na ostrově Tenerife, ale časem se postavy z krajin vytrácely a zůstala jen krajina jako taková. Velmi často se v ní opakují opadané, holé stromy či spíš jen kmeny. Součástí malířových krajin jsou rovněž kameny, které bych nazvala balvany, valouny, např. na obraze *Kámen* (1995) [18]. Obraz *Kámen* je obrazem, který nám zachycuje veliký kámen v lesní krajině, má tvar menhiru a působí jako socha, kterou má na svědomí sama příroda. V obraze hraje důležitou roli i světlo, to vytváří světelné efekty. Paprsky dopadající shora na zem, vytvářejí díky stromům, které jim stojí v cestě strakaté stíny. Krásné kulaté tvary zmiňovaných kamenů v sobě odrážejí něco z geometričnosti typické pro Střížkovskou tvorbu, která má určitý kubizující charakter.

V roce 1998 můžeme u Střížka pozorovat proměnu už dříve zmiňovaného pozadí jeho obrazů. V této době se stává více geometrickým. Barva je nanášena v plochách, které tvoří velké barevné obdélníky, lichoběžníky, čtverce nebo jiné nepravidelnější tvary. Na takto výrazném pozadí bývají pak, silnou černou konturou namalovány jednotlivé motivy.

---

⁶² BOBŮRKOVÁ 2007, 54.

Obvykle se jedná opět o věci, které jsou spojeny s minulou dobou. Příkladem takových obrazů jsou *Spartak* (1998) [19] nebo *Dívka s Mikromou* (1998) [20]. Svým provedením mohou tyto malby připomenout některá díla francouzského malíře Fernanda Legera (1881–1955), především pro silnou černou konturu a oblé tvary. *Spartak a Dívka s Mikromou* mají tak výrazné barevné pozadí, že téměř předstupuje před motiv, který je na něm namalován.

Z hlediska námětů je významnou složkou Střížkových prací motiv cestování. Objevuje se například na obraze *Cestovatelé* (2000) [21] nebo v cyklu *Halzelka a Zikmund* z roku 1999. Na sérii obrazů na téma zmiňovaných cestovatelů chtěl malíř především ukázat změnu, která se udála v čase. Jak sám autor říká, vzniklo z toho nakonec něco jiného. Obrazy totiž mají i podle samotného autora nostalgický nádech, který ale nebyl umělcovým původním záměrem. Nostalгии se naopak snaží podle svých slov vyhýbat. Nepopírá však, že někdy maluje staré věci: „*Občas si taky ještě stříhnu takovou věc, která je jako stará. Třeba teď maluji starý mixér. Je s tím spojena nějaká vzpomínka, ale ta nostalgie je to poslední, co by mě na tom zajímalo.*“⁶³

5.2.3 Období mezi lety 2001 – 2006

V období 2001 – 2006 se kromě již známých námětů objevuje také několik naprosto nových. Z těch obvyklých mohu jmenovat například *Chodce v dešti* (2001), *Zátiší s růží* (2002) aj. Jak již bylo zmíněno v kapitole o umělcově životě, pracoval v roce 2002 na oponě Státní opery Praha [22]. V ní skloubil několik pro něho typických prvků: krajinu, anděly, geometrizující zátiší aj. Této významné zakázce se budu věnovat v následující podkapitole.

V dané době můžeme u Střížka sledovat rostoucí zájem o geometrickou abstrakci. Jedná se o jakýsi výbuch geometrických tvarů, které jsou zachyceny ve svém letu či pádu, ale pohyb je naprosto zastaven a předměty jsou jakoby zmrazeny. Všechny uvedené charakteristiky můžeme sledovat na obraze *Abstrakce* (2006) [23]. Vidíme na něm válce, kužele, koule, krychle a jiné geometrické objekty, které mají nádherné „střížkovské“ barvy. Malířovy abstraktní obrazy mají často poměrně velké rozměry.

Dalším tématem, které se ve sledovaném období vyskytuje, je Čína. To souvisí se Střížkovou tamější návštěvou. Touto problematikou se budu zabývat později v jedné

---

⁶³ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

z následujících podkapitol s názvem Shen Zhen. Obrazy na čínské motivy lze snadno rozpoznat podle lidí na kolech, deště, krajiny s kuželovitými kopci, podle květů ibišku a jiných rostlin, které navozují atmosféru této nádherné země.

Nové je i pojetí zátiší, kde se objevují volně stojící předměty jako na obrazech *Zátiší s demižonem* (2005) [24], nebo *Zátiší s vajíčky* (2006) [25]. Pro tato nově pojímaná zátiší je typická určitá prázdnota. Mizí v nich dřívější výrazné strakaté pozadí. Vyznačují se něčím, co bych pojmenovala jako „čistý design“, např. na obraze *Robot* (2005) [26] vidíme pouze mixer na co nejjednodušším pozadí. Tato nově nalezená zátiší bych zařadila k uměleckému směru známému jako Nová věcnost.⁶⁴

5.2.3.1 Opona Státní opery Praha

Opona Státní opery Praha (2002) [22] nejen reprezentuje celou Střížkovu malířskou tvorbu, ale zároveň ukazuje mnoho témat a charakteristických prvků, které jsou pro tohoto malíře stěžejní. Opona je ryze autorským dílem. Státní opera Praha do té doby vlastní oponu nikdy neměla. Střížek měl poměrně volné pole působnosti. Nedostal žádné přesné téma, které by měl zpracovat. Tuto zakázku podnítil sběratel a milovník umění, Daniel Dvořák. Na námětu společně diskutovali Střížek a Dvořák asi půl roku.⁶⁵ Velkou inspirací byla pro Střížka gotika. Především chtěl ale ve své práci docílit určité čistoty, čitelnosti tvarů a barev.⁶⁶ Námětem opony se nakonec staly postavy téměř nahého muže a ženy, kteří hledí do krajiny, zatímco nad nimi poletují andělé, kteří je ozařují typicky Střížkovským světlem. Nedaleko pak stojí malé dítě, které rovněž hledí upřeně do dále. Vedle dítěte sedí černý pes, který se otáčí směrem k divákovi. Celá scéna se odehrává v kopcovité krajině, té dominuje hora v zemitých barvách. Kraje opony jsou tvořeny abstraktním zátiším letících kuželů, koulí a jiných geometrických předmětů. Na obraze najdeme zátiší, krajinu, geometrickou abstrakci i figuru.

Střížek pochopitelně čelil problémům, které takto obrovská plocha skrývala. Například s tím, aby opona nebyla solitérním obrazem, ale aby zapadla do prostoru, pro

---

⁶⁴ Nová věcnost je označení pro umělecký směr, který vyzdvihuje význam objektu.

⁶⁵ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

⁶⁶ www.radio.cz/cz/clanek/32545, vyhledáno dne 7.6. 2010

který byla určena a doplňoval ho.⁶⁷ Malíř také chtěl, aby opona byla současná a ne jen vzpomínka na minulost. Objevily se potíže technického rázu, protože málo kdo dnes může poskytnout informace o tom, jak se maluje opona.

Opona je malovaná akrylovými barvami. Aby se dosáhlo požadovaného efektu, bylo zde použito několik lazur přes sebe, někde i třeba čtyři. Barvy se musely překrývat a krýt, aby se dosáhlo nenápadného přechodu, protože jinak by například nebe působilo jako jedna velká modrá plocha. Divák si dnes možná ani neuvědomí, že v tomto nádherném modrém nebi je výrazně zastoupena i červená barva. Střížek tuto zakázku vytvořil jen s jedním asistentem. Opona byla při malování zavěšena, což trochu usnadňovalo práci, ale nikdy nebyl nalezen tak velký prostor, kde by bylo možné shlédnout ji z dostatečné vzdálenosti.⁶⁸

Střížkova opona, přes všechny obtíže s jejím vznikem, plní výborně svoji funkci. Vhodným způsobem doplňuje prostor interiéru Státní opery, aniž by se snažila na sebe strhnout všechnu pozornost. Domnívám se, že dosud nebyla dostatečně doceněna. Nezáměr o toto významné dílo současného českého umění dokládá absence rozsáhlejšího textu, který by se jí podrobněji zabýval.

5.2.4 Období mezi lety 2007 – 2010

Po roce 2005 navštívil Antonín Střížek několikrát Střední Ameriku, především Mexiko. Vliv těchto cest je zřejmý už z názvů některých maleb z té doby, např. *Mexiko-suchý keř* (2006) [27]. Na tomto obraze vidíme krajinu, kterou bych nazvala přímořskou, na první pohled je jasné, že se nejedná o českou krajinu. V centru obrazu je suchý stromek, ten mi připomíná trnovou korunu a dominuje plátnu, okolní krajina je sice také vyprahlá, ale přesto má tu a tam zelené barvy v podobě rostoucí vegetace, všemu dominuje vzdálené modré moře s vysokým horizontem.

Ve Střížkově tvorbě se kolem roku 2007 začalo objevovat také téma neonových světel, jak dokládá obraz *Neonové město* (2008) [28]. Práce s motivem neonu jdou téměř na hranici abstrakce, což je u Střížka velmi netypické a nové. Ačkoliv měl již v předchozích letech obrazy, kterým dal název abstrakce, neonová města mají jiný

---

⁶⁷ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

⁶⁸ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

charakter. Nejsou na nich žádné reálné předměty, jen skupiny různě rozmazaných světél. Jak došlo k tomu, že Střížek začal s tímto druhem abstrakce? Malíř k tomu říká: „*Dostal jsem zakázku na obraz od jednoho obchodníka se žárovkami a kabely. Docela mě inspiroval, otevírám si tedy tak trochu dvířka k abstrakci.*“⁶⁹ O problematice žárovek, které se objevily v malířových obrazech v roce 2006, jsem již hovořila v úvodu k této podkapitole.

Kromě toho se v tomto období setkáme se zátišími, kde ovšem Střížek zobrazuje předměty, které jednoznačně nevypovídají nic o čase, např. vajíčka nebo demižón. Také se objevují jakási „nalezená“ zátiší. Nalezená proto, že jsou zachycena ve svém přirozeném prostředí. Mám na mysli malby jako *Rudl* (2009) [29] nebo *Minimax* (2009) [30]. Například hasicí přístroj minimax visí na zdi, jako mnoho jiných hasicích přístrojů, se kterými se setkáváme běžně ve veřejných budovách kdykoliv během dne. Kromě této věcnosti si Střížek také uvědomuje problém globalizace a moci nadnárodních korporací, jejichž produkty vytlačují věci, které nás dosud obklopovaly. Mizí tradiční čeští výrobci i tradiční české výrobky. I tyto okolnosti se odrážejí na Střížkových obrazech.

Dalším námětem je svět filmu. Film měl na Antonína Střížka vždy vliv, jako obrazové médium. V roce 2007 se dokonce uskutečnila výstava s názvem *Cinema*, která byla oficiální doprovodnou akcí 42. ročníku Karlovarského festivalu. Bylo na ní možné shlédnout kolekci obrazů inspirovaných filmovou tvorbou. Výstava *Cinema* představila přes čtyřicet Střížkových obrazů z let 1989 až 2007. Některé z nich vznikly výhradně pro výstavu. Kromě jiných byly tehdy představeny malby inspirované Buñuelovým Andaluským psem nebo Alfredem Hitchcockem. Obraz *Ucho* (2007) [31],⁷⁰ který na výstavě také visel, je namalován podle stejnojmenného filmu režiséra Karla Kachyni.

V roce 2008 se Antonín Střížek podílí na projektu *Krumlovská madona* [32], v rámci kterého namaloval svoji verzi uvedené madony. Obraz bylo možné vidět v Českém Krumlově, kde byl instalován na fasádě jednoho z měšťanských domů.⁷¹ Z hlediska Střížkovy ikonografie je tento motiv výjimečný, protože náboženské náměty se v jeho díle vyskytují ojediněle. *Krumlovská madona* byla namalována na Střížkově typickém pozadí, o které jsem se zmínila už dříve. Jedná se o určitou barevnou mozaiku z obdélníků a

---

⁶⁹ BOBŮRKOVÁ 2007, 54.

⁷⁰ Zajímavostí je, že obraz *Ucho* byl v nedávné době autorem přemalován, zmizel nápis ucho, který býval součástí obrazu. Rozhovor s Antonnem Střížkem, 21. 7. 2010.

⁷¹ Střížkova Krumlovská madona byla na daném místě k vidění od 1. 11. 2008 do 28. 10. 2009

čtverců, která se v současnosti uplatňuje při zobrazování květin, např. *Lilie a irisy* (2008) [33].

Jak již bylo naznačeno, v současné tvorbě se Střížek věnuje malbě předmětů, které jsou tak běžnou součástí našich životů, že je ani nevnímáme. Tyto předměty jsou mnohdy namalovány ve svém přirozeném prostředí, kam patří, kde je můžeme běžně spatřit. Jedním z těchto předmětů je třeba již zmíněný rudl, ledabyly opřené u šedě-vínové zdi. *Rudl* (2009) [29].

Nejnovější cyklus maleb, na kterém Antonín Střížek začíná v letošním roce pracovat, má pracovní název *Slepice*, v budoucnosti by se mělo jednat o sérii obrazů, na kterých jsou zobrazeny rozličné druhy slepic a kohoutů v různých typech krajiny.

5.3 Vliv zahraničních pobytů Antonína Střížka na barevné pojetí jeho obrazů

V tvorbě Antonína Střížka jsou velmi důležité zahraniční cesty, které začal podnikat po Sametové revoluci. Střížek uskutečnil několik takových zahraničních cest. Nelze se věnovat všem. Zaměřím se proto jen na ty stěžejní. Pro Střížka jsou cesty do ciziny důležité nejen z hlediska námětů, ale především kvůli barvám, které se pak odráží v celém jeho díle.

Barvy jsou v díle Antonína Střížka mimořádně důležitým prvkem, možná úplně nejdůležitějším. Když se řekne Střížkův obraz, spíše než cokoli jiného, se mi jako první vybaví barevná škála, kterou používá. Nelze jednoznačně říci, zda více požívá teplé nebo studené barvy, ale pravdou je, že velmi často je zastoupena modrá. V rozhovoru s Ludvíkem Hlaváčkem říká Antonín Střížek o vztahu mezi svým svérázným používáním barev a cestováním toto: *„Barva se mění podle zkušeností. Hodně mě ovlivnilo cestování. Poznal jsem, že na každém místě je jiný vzduch, jinak ti chutná jíst a každá země má své barvy. Vždycky jsem se divil, kolik španělských malířů používá barev. Když jsem přijel do Španělska, zjistil jsem, že tam ty barvy jsou. Stejně to bylo v Japonsku, kde jsem objevil pastelové tóny, na severu Evropy zase bílou a šedou. Cestování mi objevilo barvy. Dřív bych nemohl Prahu namalovat modře. Ovšem když jsem zase delší dobu tady, vracím se*

*k omezené škále. Čechy jsou monochromatické.*⁷² Proto po delším pobytu v Čechách exotické barvy mizí.⁷³

Jeho barvy jsou velmi syté. Střížek užívá velké barevné plochy, mohlo by se zdát, že obrazy působí plošně, neplasticky, ale není tomu tak. Z jeho obrazů se nevytrácí objem a život jednotlivých věcí či scénérií. Obrazy Antonína Střížka jsou snadno čitelné. Jednou z věcí, která je dělá takovými, je právě barva a pak pochopitelně jasný a jednoduchý obrazový příběh.

Barvy jsou často odrazem našich pocitů, proto je barevnost Střížkových obrazů často důsledkem dojmu, který v něm vyvolala země, kterou Střížek právě navštívil. V obrazech zachycujících například Čínu není pak určujícím prvkem motiv, který by nám jasně ukázal, že se jedná právě o tuto zemi, ale použitá barva. Na plátnech inspirovaných Čínou je pomocí barvy vyjádřena atmosféra teplých monzunových dešťů v této asijské zemi a divák nějak intuitivně vycítí, že se nachází právě tam. Velmi často se jedná o kombinaci svěže zelené a modré barvy, která může přecházet až do šedivé. Příklad můžeme sledovat na obraze *Čínská krajina s buvolem* (2005) [34]. Kromě barev jsou jediným identifikačním vodítkem vyčnívající kuželovité kopce. Jak konkrétně ovlivňovaly Střížkovy cesty barevnost jeho maleb, si v krátkosti představíme v následujících podkapitolách, kde se také dozvíme, jak se Střížek dostal na tato místa.

5.3.1 Tenerife 1990

V roce 1990 byl Antonín Střížek pozván tehdejší galeristou Jiřího George Dokoupila na ostrov Tenerife. Stalo se tak těsně po revoluci v roce 1990. Během tohoto tříměsíčního pobytu zde maloval obrazy pro připravovanou výstavu, která zde následně proběhla v místní Leyendecker Gallery. Obrazy vznikly přímo v místě pobytu, což není u tohoto malíře běžné, protože většinou tvoří ve svém karlínském ateliéru. Pobytem na ostrově obrazy dostaly charakter blízký dílům postimpresionistů, např. Paula Gaugina. Také podle námětů si pozorovatel může povšimnout, že se nejedná o české prostředí. Na obrazech se objevují palmy, pobřeží moře a cizokrajné ovoce a zelenina, např. obraz *Špargl* (1990) [35]. Scenérie jsou prozářeny sluncem. Často se objevuje žlutá, oranžová

⁷² HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag. K obdobnému závěru ohledně své barevné škály došel Antonín Střížek i v našem rozhovoru ze dne 3. 6. 2010

⁷³ BOBŮRKOVÁ 2009,12.

hnědá, modrá a tmavě zelená. V krajině se leckdy objevují nazí mladí muži, kteří jsou odkazem na symbolisty, např. *Chlapec s koněm* (1991) [36]. Jehož symbolistním ekvivalentem je obraz *Černé jezero* (1904) [37] od Jana Preislera (1872–1918), jak mi bylo potvrzeno i Antonínem Střížkem.⁷⁴ Právě na obrazu *Chlapec s koněm* si můžeme popsat barevnost obrazů vznikajících na Tenerife. Na obraze vidíme nahého opáleného muže (variace oranžové, hnědé, aj.), který vede svého téměř bílého koně (variace bílé) k řece (variace modré). V pozadí vidíme palmy (variace zelené), nebe je žluté s přechodem do téměř tmavě zelené. Světelnost připomíná ranní východ slunce, čímž krajina dostává nádech teplých barev.

Výstava v Leyendecker Gallery, která se uskutečnila na konci Střížkova pobytu na ostrově Tenerife, byla jednou z jeho prvních zahraničních výstav. Střížek zde vystavoval znovu ještě v roce 1992. Roku 1991 vystavoval na ostrově Tenerife také na výstavě *Regresso al futuro* v Casa de Cultura. Obrazy z Tenerife byly vystavovány i v Museo di stato, Galleria Nazionale d'arte moderna v San Marinu⁷⁵ roku 1991.

5.3.2 Tokio 1992

S trochou nadsázky se dá říci, že se celý svět v devadesátých letech zajímal o dění v Československu, o to, jak se v něm žilo před revolucí a co se změnilo po ní. Svět se zajímal také o české umění, a tak se stalo, že byl Antonín Střížek pozván do Japonska. Z rozhovoru, který jsem s ním vedla, jsem se dozvěděla, že tehdy střední Evropu navštívil zahraniční kurátor a chtěl uspořádat výstavu umělců bývalého „východního bloku“ z oblasti střední Evropy. Na této výstavě bylo zastoupeno Československo, Maďarsko a Polsko. Z každé jmenované země byli vybráni tři zástupci.⁷⁶ Československý stát zastupovali, Jiří Sopko, Václav Stratil a Antonín Střížek. Výstava se jmenovala, *Time and Tide – Contemporary Art Exhibition. E. A. U., Co. Ltd.*, a probíhala v japonském Tokiu.⁷⁷ V rámci této výstavy byl Střížek pozván k tříměsíčnímu pobytu do Japonska. Jak vzpomíná, žil v Tokiu, cestoval a vstřebával tamní realie. Zkoumal japonské dřevořezy,

---

⁷⁴ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 21. 7. 2010

⁷⁵ Což byla první zahraniční instituce, která zakoupila Střížkův obraz do své sbírky.

⁷⁶ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

⁷⁷ Výstava *Time and Tide – Contemporary Art Exhibition. E. A. U., Co. Ltd.*, Tokio probíhala 1. – 31. 3. 1992.

kaligrafii a další tradiční štětcové techniky: „*Bylo zajímavý prostě tam být a vidět jak ten svět funguje.*“⁷⁸ Všechny tyto vjemy si přivezl zpátky do Čech a začal je uplatňovat ve své tvorbě. Kromě niterných zážitků si z Tokia přivezl rovněž papíry a štětce, které si v Japonsku velmi oblíbil. Jak on sám říká, po pobytu v Japonsku začal více používat pastelové tóny, kromě nich začal užívat i černou konturu. Ta je dodnes patrna například ve Střížkových tušových skicách.

5.3.3 Shen Zhen 2005

V roce 2005 se Střížkovi naskytla příležitost vycestovat do čínského Shen Zhenu. Tento pobyt trval tři měsíce a Střížek ho dokázal využít ve své tvorbě ještě více, než svoji předchozí návštěvu Asie. V rámci Střížkova pobytu v Shen Zhenu proběhla dokonce výstava jeho prací. Umělec během svého pobytu maloval a své vzpomínky zachycoval na malý digitální fotoaparát. Po návratu z Číny namaloval mnoho nádherných obrazů, které jsou inspirovány městem Shen Zhen a Čínou, přičemž hojně využíval svých tamějších fotografií. Například pro obraz *Děšť ve městě* (2005) [38] zkombinoval nejméně osm fotografií zachycujících obyvatele města, jak jedou v pláštěnkách na kole. Obraz zachycuje nádhernou náladu deštivé ulice. Je cítit, že dešť je jaksi teplý a četnost pláštěnek prozrazuje, že nejde pro tamější lidi o nic neobvyklého. Obraz téměř vyvolává dojem, že kdybychom se v Shen Zhenu objevili třeba zítra a přišlo by tam, mohli bychom vidět něco podobného. Možná by přes ulici neběžel pes a v zadu by nerostla palma, ale to je právě to, co dělá obraz obrazem, totiž malířova fantazie. V obrazech vztahujících se k malířovu pobytu v Číně najdeme také typické krajiny s kuželovitými kopci. Nejen v zátiších se objevují ibišky a jiné podobné květy odkazující na Čínu, jak můžeme vidět na obraze *Pastevci* (2005) [39]. Je zde typická čínská krajina s pastevci dobytka, kteří jdou vodní plochou, výrazně zelená vegetace a ve vzdálených horách mlhový opar, v popředí větvíčka se žlutě kvetoucím ibiškem.⁷⁹ Střížkův čínský pobyt lze nejkompaktněji zkoumat ve velkém nástěnném kalendáři, který vyšel v roce 2006 v omezené nákladu 500ks. Celý je tematicky zaměřen na Čínu.

---

⁷⁸ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

⁷⁹ Ibišek čínský, známý také jako Čínská růže, latinsky *Hibiscus rosa-sinensis*.

V současné době Antonín Střížek cestuje po světě, nejčastěji do Střední Ameriky, konkrétně do Mexika. Ani tyto cesty jistě nezůstanou bez vlivu na jeho další tvorbu.

VI. Fotografie

Fotografie je velmi důležitou složkou celého Střížkova díla. Střížek fotografie vyhledává, sbírá i sám vytváří. Nepatří k lidem, kteří by tajili postup své práce, své inspirační zdroje a pomůcky, které byly použity při vzniku obrazů. Fotografie představuje pro Střížka jak nástroj, tak i přímou inspiraci od samých počátků jeho tvorby. První rozsáhlý soubor maleb, při jejichž vzniku sloužila fotografie jako významná pomůcka, byla jeho diplomová práce. Střížek si při jejím vytváření zvolil za námět městskou krajinu, přičemž obrazy maloval podle fotografií Karla Plicky.⁸⁰ Kromě něho se velmi často inspiroval Sudkem, Drtikolem či Sitenským. Ve svých malbách Střížek vychází také ze starých nalezených fotografií, z časopiseckých obrázků a novin. Byl zaujatý jejich atmosférou, stylem a vůbec designem minulosti. Některé malířovy cykly vycházejí přímo z fotografií Hanzelky a Zikmunda, jiné, jako například krajiny s automobilovými bouračkami, mají svůj předobraz ve snímcích policisty Arnolda Odermatta.⁸¹ Sám Antonín Střížek o malbě podle fotografií říká: „*Ve fotce mi jde o něco jiného než v obraze. Najdu si něco reálného, co má náladu a dál je mi vodítkem světlo, kresba a další výtvarné věci.*“⁸²

Antonín Střížek postupuje při práci s fotografiemi následovně. Snímek, který si vybere jako inspiraci pro svůj obraz, ho musí v první řadě něčím zaujmout. Prvotně jde tedy o téma fotografie. Na druhou stranu se během malování původní téma postupně vytrácí a stává se jakousi druhotnou věcí. Protože je na prvním místě samotná malba, jsou některé obrazy naprosto odlišné od počáteční předlohy. Problematice fotografie v díle Antonína Střížka se podrobně věnovala Anna Gutová ve své bakalářské práci s názvem *Cesta Antonína Střížka od malby k fotografii* (2008).⁸³

Mně se podařilo rozpoznat jednu slavnou fotografii, která Střížka inspirovala k namalování obrazu *Metafyzické zátiší* (1991) [40], což mi sám autor následně potvrdil.⁸⁴ Zátiší odkazuje na známého surrealistického malíře Salvadora Dalího. Obraz je zhotoven podle fotografie *Dali Atomicus* (1948) [41] od amerického fotografa Philippa Halsmana. Ačkoliv na Střížkově plátně není zobrazen Dalí, jsou zde určité prvky, jež nám dávají

---

⁸⁰ GUTOVÁ 2008, 21.

⁸¹ DOSTÁL 2010, nepag.

⁸² HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.

⁸³ GUTOVÁ 2008

⁸⁴ Rozhovor s Antonínem Střížkem, 3. 6. 2010

rozpoznat, o kterou fotografii se přesně jedná. Na obraze *Metafyzické zátiší* můžeme vidět židli, kbelík s vodou, čajový servis a dvě sklenice. Všechny tyto předměty jsou zachyceny v letu, vypadají, jako by je právě někdo vyhodil do vzduchu, některé letí zleva, jiné zprava, jejich pohyb je zastaven jakoby zmražen. Na fotografii Dali *Atomicus* je vyfotografován malíř Dalí a jeho obraz, proud vody, tři letící kočky, malířský stojan, schůdky a židle. Vše letí vzduchem a je také zastaveno ve svém předpokládaném pohybu. Právě podle proudu letící vody a židle, jsem dokázala identifikovat tento inspirační zdroj, který sloužil jako předloha pro obraz *Metafyzické zátiší*. Je to nádherný případ použití fotografie jako volné inspirace.

Antonín Střížek nejen fotografie využívá, ale také aktivně fotografuje. Svě fotografické práce poprvé prezentoval už v roce 1996 ve Špálově galerii, kde doprovázely jeho výstavu obrazů. I když jeho obrazy sklidily větší úspěch, jeho fotografie tehdy ocenila například Anna Fárová.⁸⁵

Zlom ve Střížkově fotografické tvorbě způsobily povodně v roce 2002. Ty zasáhly Střížův karlínský přízemní ateliér. Voda zničila mnoho jeho osobních věcí, včetně obrazů, negativů, fotografií a fotoaparátů. Obrazy se zčásti daly zachránit restaurováním, ale fotografie a negativy nikoliv. Krátce před povodní připravoval Střížek svou samostatnou fotografickou výstavu, pro kterou měl již hotové některé zvětšeniny, které byly vinou povodní nenávratně pryč. Výstava nebyla dodnes realizována a pravděpodobně už se nikdy v původní podobě neuskuteční. Důvodem je, že originální negativy jsou navždy zničeny.

Ačkoliv Střížek přišel o většinu svého fotografického archivu, fotografii se dál věnuje. Povodně v roce 2002 znamenaly jistý předěl v tom smyslu, že před nimi fotografoval na klasický černobílý filmový materiál klasickou zrcadlovkou.⁸⁶ Naproti tomu po povodních začal fotografovat na barevné diapozitivy.⁸⁷ Zaznamenal na nich například svoji poutní cestu do Santiaga de Compostela. Ovšem i tyto diapozitivy se, bohužel, ztratily a do dnešních dnů jsou stále nezvěstné. Možná i tato zkušenost byla impulzem přejít k používání digitální fotografie. Digitální fotoaparát začal používat na své cestě do Číny v roce 2005 a používá ho dodnes. Větší část obrazů zachycujících Čínu mají sice předlohu v jeho vlastních fotografiích, ale jak už bylo řečeno, nejedná se o jejich prosté kopírování. Někdy mu slouží třeba i několik snímků k tomu, aby vznikl jeden výsledný

---

⁸⁵ GUTOVÁ 2008, 45.

⁸⁶ Střížek vlastní například legendární kinofilmový fotoaparát Nikon F3, ale i středoformátovou Bromicu a mnoho dalších skvělých fotoaparátů.

⁸⁷ GUTOVÁ 2008, 49.

obraz. Jindy je naprosto zaměněna barevnost nebo jsou vynechány některé prvky, až se ve výsledku jedná o naprosto odlišnou scénérii nebo zátiší. Fotografie je pro něj inspirací. Navzdory tomu jsou některé fotografie skutečnými uměleckými díly, která by si zasloužila být představena široké veřejnosti.

VII. Kresba

Antonín Střížek se nevěnuje pouze malbě a fotografii, ale také kresbě a okrajově i grafice. Střížkova kresba je dozajista ovlivněna jeho pobyty v Japonsku a Číně. Střížek si z nich přivezl kreslicí nástroje, jakými jsou plnicí kaligrafické štětce a speciální čínské papíry, na kterých vytváří svá díla. Právě proto můžete u jeho kreseb velmi často nalézt popisek čínská tuš na čínském papíře. Náměty malířových kreseb se nějak významně neliší od námětů jeho obrazů. Nejčastěji jsou jimi psi, akty, zátiší, květiny, stromy, krajiny, města a letadla. Kresby mají dvě polohy. Jednak slouží jako prostředek rychlého zachycení dojmů, například pro zachycení tvarů. Jednak slouží jako poznámka, fixování určité vzpomínky. I kresba prochází u Střížka vývojem. Například v roce 1992 byly kresby tuší vyvedeny poměrně jemnou černou konturou a působily uhlazenějším a klidnějším dojmem než kresby v následujících letech. Rozdíl můžeme porovnat například na *Kresba tuší* (1992) [42], kterou pracovně označuji jako ryba ve vodě a kresbou *Černý pes* (2005) [39]. Uhlazenější kresby byly vytvořeny ve stejném roce, jako se uskutečnil Japonský pobyt v Tokiu (1992). Kresby, které máme z roku 2005, jsou poznamenány pobytem v Čínském Shen Zhenu. Projevuje se zde také živost tohoto patnácti milionového města, pryč je klid a uhlazenost kreseb. Můžeme si povšimnout dynamiky, kterou tyto kresby mají. Námětem se nijak nevymykají, ale provedením ano. Kresby z 2005 jsou na rozdíl od předchozích kreseb z devadesátých let plné čar, pryč je ostrá jemná kontura, tahy jsou nyní jakoby nervóznější, neuhlazenější, někdy až rozpité. Kresba zabírá celý formát, chybějí předchozí kompozičně „hluchá“ místa. Ještě stále je nebarevná, černobílá. Právě v roce 2008 se objevuje u Střížka novinka v barevnosti kreseb, jsou to opět tuše na čínském papíře, ale jsou velmi barevné. Barvy se překrývají a slévají. Například barevná kresba s názvem *Letadlo* (2008) [44]. Námětem jde pořád o Střížka. Letadlo prolétající jednoduchou krajinou je nakresleno černou linkou, vše kolem je barevné, nebe je modré, tahy na něm horizontálně klikaté. Krajina, ve smyslu, zemský povrch, je mnohobarevná, dá se rozpoznat zelená, červená, žlutá. Barvy se slévají a překrývají, čímž vzniká hnědá, oranžová a další barvy. Tahy štětce jsou jak horizontální, tak vertikální. Nejen kresba *Letadlo*, ale i kresby s náměty jako je houpací koník, ulice, vlak, mají rychlost a dynamiku. Ta je zde velmi viditelná. Na kresbách je zobrazen pohyb, který je v malbě téměř zastaven,

ale v kresbě ho najdeme snadno. Některé kresby bylo možno vidět naposledy v roce 2009 na výstavě *Obrazy a kresby*, kterou uspořádala Společnost Topičova salonu od 26. 5. do 3. 7. 2009.⁸⁸

---

⁸⁸ ROUS 2009, nepag.

VIII. Grafika

Grafika není pro dílo Antonína Střížka typickým uměleckým projevem, ale rozhodně se jí v posledních letech začíná stále více věnovat. Jedním z důvodů je počet sběratelů, kteří o ně projevují zájem, protože jsou pro ně cenově dostupnější. Střížek navíc své obrazy nechce příliš prodávat.

Od roku 2000 se umělec věnuje především litografii. Pěkným příkladem barevné litografie jsou jeho *Květiny I a II* (2005) [45], které jsou provedeny ve žluté, červené a modré. Jsou ovlivněny pravděpodobně pobytem v Číně, který se uskutečnil v tom samém roce. Cyklus *Karamboly I-VI* z roku 2007 zachycuje různé druhy automobilových havárií apod. Tato série grafických listů vychází ze Střížkových maleb na totéž téma vytvořených podle fotografií Arnolda Odermatta [46]. Například na litografii *Karamboly VI* (2007) [47] je Volkswagen Typ 1⁸⁹ utopen v jezeře. Jde o zobrazení velmi bizarní automobilové havárie, která působí neskutečně, ale jak dokládá fotografie ze švýcarského policejního archivu, jde o neinscenovanou skutečnost. Dalším velmi výrazným cyklem jsou červenomodrobílé litografie. Použité barvy jsou červená, světle modrá, tmavě modrá a výrazným prvkem je i bílá, která je součástí podkladového papíru. Například litografie *Alfred Hitchcock* (2008) [48], patří do této kolekce. Byla vytvořena následně po úspěšné výstavě *Cinema* (2007), o které jsem již psala. Zobrazuje muže oblečeného v saku a kravatě, která vinou silného větru ledabyle povlává. Muž má upřený pohled na diváka a kráčí směrem k němu. V pozadí za mužem letí starý dvouplošník. Celý výjev doprovází nápis: NORTH BY NORTHWEST 1959 ALFRED HITCHCOCK. Jedná se o film Alfreda Hitchcocka *Na sever severozápadní linkou*. Obraz je namalován na motiv stejnojmenného filmového plakátu. Jde o využití fotografie pro vlastní inspiraci. Na rozdíl od kresby, které jen málokdy vycházejí přímo ze Střížkových obrazů, jsou litografie většinou variacemi již známých malířových maleb, nebo jsou inspirovány známými díly. Liší se třeba jen v barvách a formátu.

Z hlediska Střížkova grafického díla bylo důležitým počinem zpracování obálky a ilustrací knihy spisovatele Františka Langera *Nepřekročitelné vrcholy*, která vyšla v roce 1998. Publikace byla vydána v nákladu sedmdesáti kusů. Každou z nich doprovodil pěti

---

⁸⁹ Známý pod lidovým názvem Brouk.

originálními barevnými linoryty, přičemž prvních patnáct výtisků obsahovalo navíc Střížkovu originální kresbu. Kromě této knihy Střížek ilustroval také publikaci Václava Cílka *Makom. Kniha míst* (2004). V této publikaci byly použity čtyři jednoduché tušové kresby.⁹⁰ V tvorbě Antonína Střížka se grafika objevila poměrně nedávno, ale její význam stále stoupá, a proto se možná brzy dočkáme i samostatné výstavy jeho grafického díla.

---

⁹⁰ Jeho grafiky jsou také součástí publikací vydávaných Spolkem českých bibliofilů, například: *Mystérium náhody všedního dne* (2007) od Lubomíra Voleníka.

IX. Závěr

Ve své práci jsem chtěla představit Antonína Střížka nejen jako malíře postmoderní generace, ale také jako fotografa, kreslíře a grafika. Kromě toho jsem se věnovala umělcovu životu, který ještě nikdy nebyl takto podrobně zpracován, vcelku zaznamenán a zkoumán. V rámci popisu zásadních Střížkových životních událostí jsem představila některé vybrané výstavy, které hrály důležitou roli v jeho kariéře. Dále jsem se zabývala především malbou, která je vůbec nejdůležitějším médiem, které Střížek používá. Zaměřila jsem se přitom na jeho inspirační zdroje, dále náměty a charakteristické prvky, které se v jeho díle objevují. Také jsem se snažila nastínit důležitost autorových zahraničních cest, které mají nepopiratelný vliv na barevnou skladbu jeho obrazů. Pokusila jsem se také představit jeho současnou tvorbu a plány do blízké budoucnosti. Ve své bakalářské práci jsem věnovala velkou pozornost svědectvím samotného autora, kterým přikládám stěžejní důležitost pro pochopení jeho tvorby. Vycházela jsem proto často z toho, co on sám vyslovil.

Antonín Střížek podle mne není v České republice zatím dostatečně doceněn. Taktéž se domnívám, že není znám široké veřejnosti tak, jak by si zasloužil. Ačkoliv je spolu s dalšími českými postmodernisty zastoupen v Národní galerii v Praze, jedná se většinou jen o nákupy z devadesátých let. To, že je ignorován současný umělecký vývoj Střížka a jeho generace považuji za nezodpovědnost u instituce, která má vzdělávat a seznamovat širokou veřejnost s českým a světovým uměním.

Antonín Střížek měl a má významné postavení v českém výtvarném umění posledních desetiletí. Z hlediska budoucího bádání by bylo zajímavé soustředit se na podrobnější zpracování jeho autorských i kolektivních výstav. Také vliv zahraničních cest na tvorbu Antonína Střížka, které jsem se ve své práci jen dotkla, je nadále otevřenou kapitolou, která by si zasloužila podrobnější zpracování. V neposlední řadě by bylo prospěšné analyzovat jednotlivá Střížkova díla a jejich ikonografii. Jak jsem spočítala, Antonín Střížek již za svou dosavadní kariéru namaloval přes tisíc obrazů, je tedy co zkoumat.

X. Obrazová příloha

1. **Antonín Střížek:** K. H. Máchův, 1989, olej, plátno, 158×210 cm. Galerie hlavního města Prahy

2. **C. D. Friedrich:** Poutník nad mořem mlh, 1818, olej, plátno, 98 × 74 cm. Kunshalle, Hamburk

3. **Antonín Střížek:** Caspar David Friedrich, 1990, olej, plátno, 114×160 cm. Galerie středočeského kraje, Kutná Hora

4. **Antonín Střížek:** *Metafyzická krajina*, 1989, olej, plátno, 60×80 cm. Soukromá sbírka

5. **Antonín Střížek:** Čajové zátíší, 1994, olej, plátno, 90×95 cm. Soukromá sbírka

6. **Antonín Střížek:** Sudkova sklenka a Gutfreudova plastika, 1996, 45×65 cm. Soukromá sbírka

7. **Antonín Střížek:** Boty, 1988, akryl, plátno, 162×218 cm. Galerie hlavního města Prahy

8. **Antonín Strážek:** Žárovky, 2006, olej, plátno, 135 x 110 cm. Soukromá sbírka

9. **Antonín Střížek:** Halleyova kometa a husy, 1989, akryl, plátno, 215×220 cm. Galerie Benedikta Rejta, Louny

10. **Antonín Střížek:** Švadlenka, 1991, olej, plátno, 193×200 cm. Galerie hlavního města Prahy

11. Antonín Střížek: Číslo, 1989, olej, plátno, 170×220 cm. Národní galerie v Praze

12. **Antonín Strížek:** Křeslo, 1991, olej, plátno, 183×130 cm. Soukromá sbírka

13. **Antonín Střížek:** Noční zátíší, 1997, olej, plátno, 150×120 cm. Soukromá sbírka

14. **Antonín Střížek:** Zátíší s květinou, 2000, olej, plátno, 55×65 cm. Soukromá sbírka

15. **Antonín Střížek:** *Zátiší s jehlanem*, 1994, olej, plátno, 115×162 cm. Soukromá sbírka

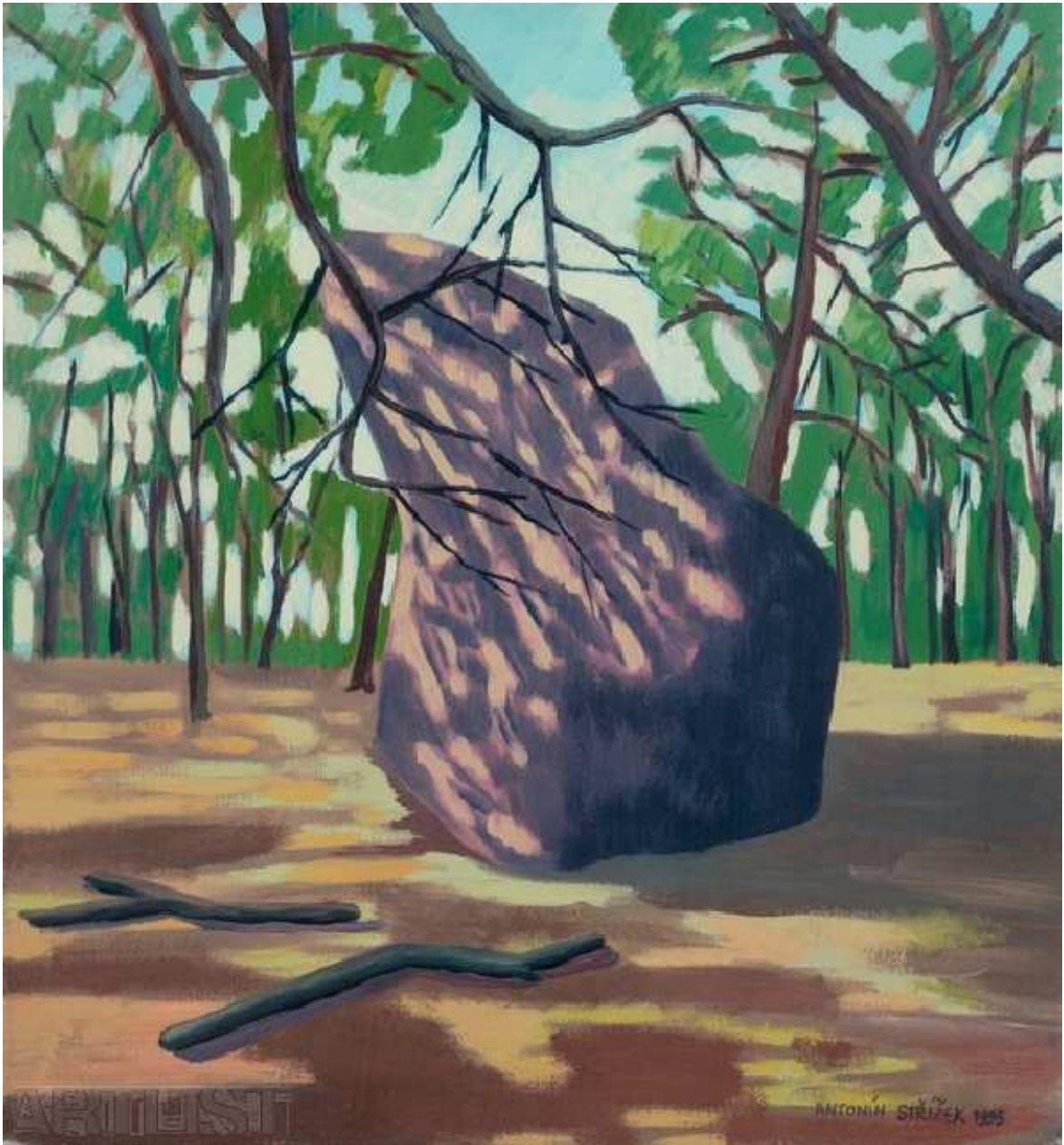

16. **Antonín Střížek:** Žižkov, 2000, olej, plátno, 150×175 cm. Soukromá sbírka

17. **Antonín Střížek:** Holešovice, 1995, olej, plátno, 180×200 cm. Soukromá sbírka

18. **Antonín Strížek:** Kamen, 1995, olej, plátno, 75×70 cm. Soukromá sbírka

19. **Antonín Střížek:** Spartak, 1998, olej, plátno, 110×160 cm. Soukromá sbírka

20. **Antonín Střížek:** Dívka s Mikromou, 1998, olej, plátno, 90×85 cm. Soukromá sbírka

21. **Antonín Střížek:** Cestovatelé, 2000, olej, plátno, 85×115 cm. Soukromá sbírka

22. **Antonín Střížek:** Opona Státní opery Praha, 2002, akryl, 900×1600 cm. Státní opera Praha

23. **Antonín Střížek:** Abstrakce, 2006, olej, plátno, 90×90 cm. Soukromá sbírka

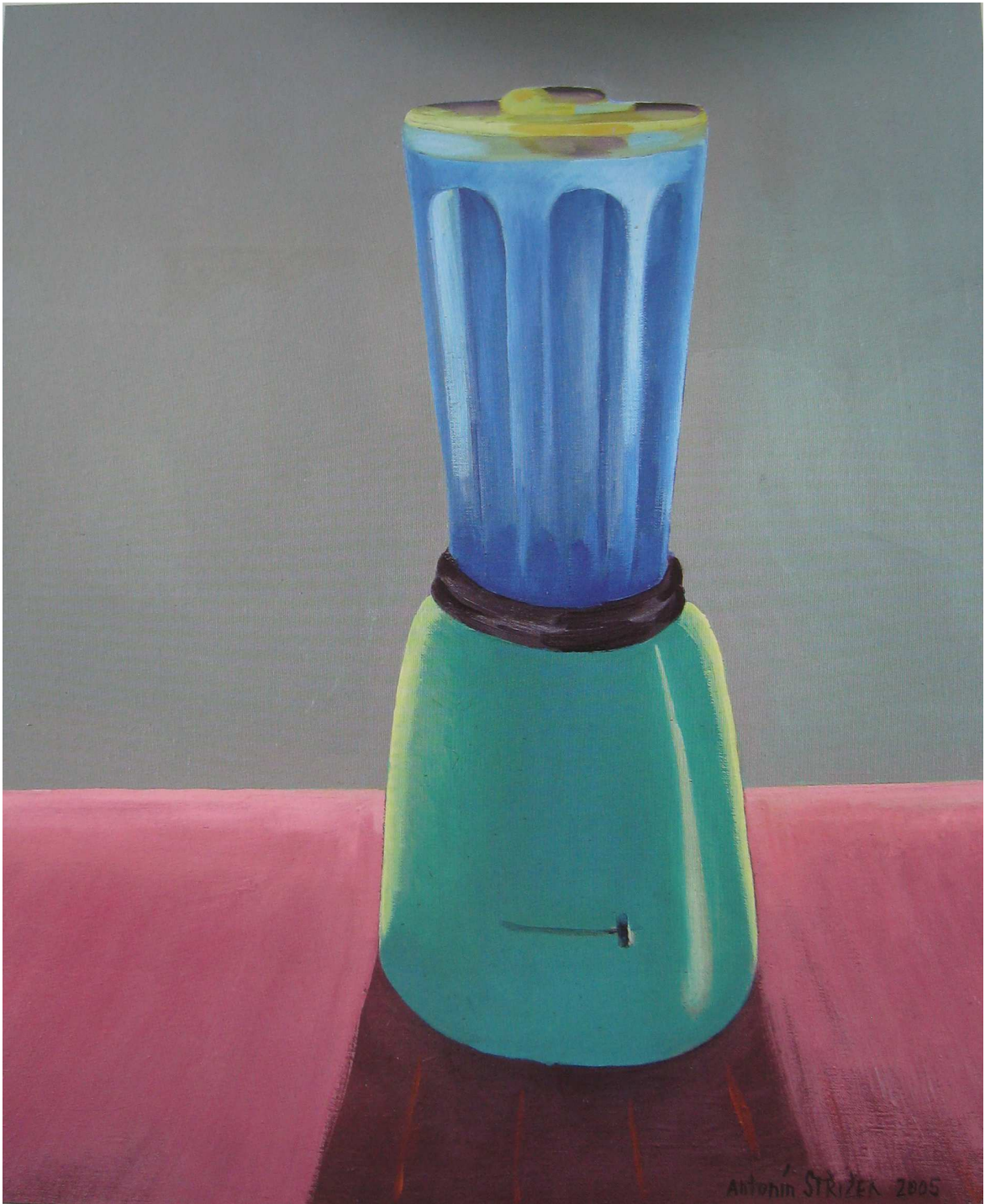

24. **Antonín Strážek:** Zátiší s demizonem, 2005, olej, plátno, 100×85 cm. Soukromá sbírka

25. **Antonín Strážek:** Zátiší s vajíčky, 2006, olej, plátno, 90×110 cm. Soukromá sbírka

26. **Antonín Střížek:** Robot, 2005, olej, plátno, 85×70 cm. Soukromá sbírka

27. **Antonín Střížek:** Mexiko – suchý keř, 2006, olej, plátno, 60×80 cm. Soukromá sbírka

28. **Antonín Střížek:** Neonové město, 2008, olej, plátno, 130×160 cm. Soukromá sbírka

29. **Antonín Střížek:** Rudl, 2009, olej, plátno, 220×180 cm. Majetek autora

30. **Antonín Střížek:** Minimax, 2009, olej, plátno, 220×180 cm. Majetek autora

31. Antonín Strážek: Ucho, 2007, olej, plátno.220×180 cm. Galerie umění Karlovy Vary

32. **Antonín Střížek:** Krumlovská madona, 2008, Egon Schiele Art Centrum Český Krumlov

33. **Antonín Střížek:** Lilie a irisy, 2008, olej, plátno, 220×180 cm. Soukromá sbírka

34. **Antonín Střížek:** Čínská krajina s buvolem, 2005, olej, plátno, 115×180 cm. Majetek autora

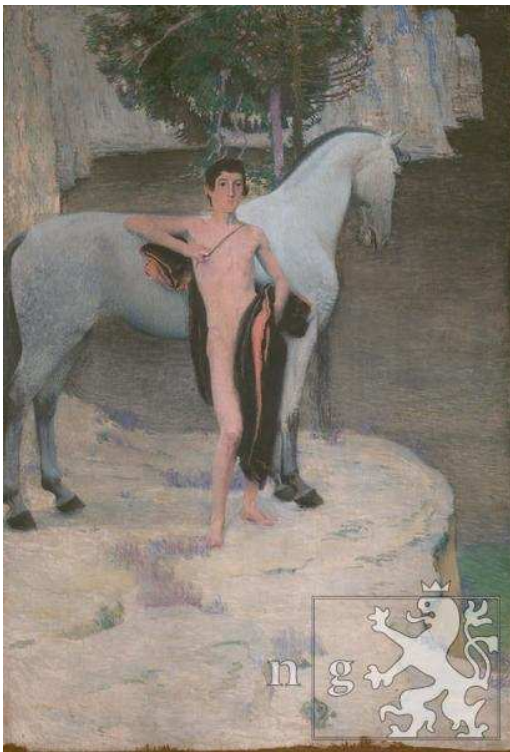

35. **Antonín Strížek:** Špargl, 1990, olej, plátno, 73×80 cm. Soukromá sbírka

36. **Antonín Střížek:** Chlapec s koněm, 1991. Soukromá sbírka

37. **Jan Preisler:** Černé jezero, 1904, olej, plátno, 111 x 153 cm. Národní galerie v Praze

38. **Antonín Střížek:** Děšť ve městě, 2005, olej, plátno, 160×180 cm. Majetek autora

39. **Antonín Střížek:** Pastevci, 2005, olej, plátno, 115×180 cm. Majetek autora

40. **Antonín Strížek:** Metafyzické zátiší, 1991, olej, plátno, 200×300 cm. Majetek autora

41. **Philippe Halsman:** Dali Atomicus, 1948, černobílá fotografie, 27×34 cm. Minneapolis of Arts, Mineapolis

42. **Antonín Strížek:** Kresba tuší, 1992. Soukromá sbírka

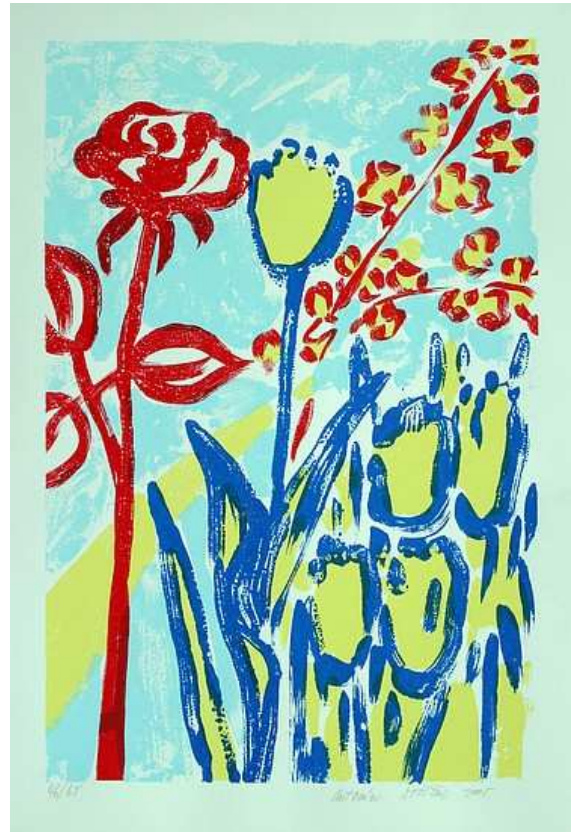

43. **Antonín Strížek:** Černý pes, 2005, čínská tuš na čínském papíru, 70×100 cm. Soukromá sbírka

44. **Antonín Strížek:** Letadlo, 2008, kresba tuší na čínském papíře, 70 x 53 cm. Soukromá sbírka

45. **Antonín Střížek:** Květiny I, II, 2005, litografie, 60 x 41 cm. Soukromá sbírka

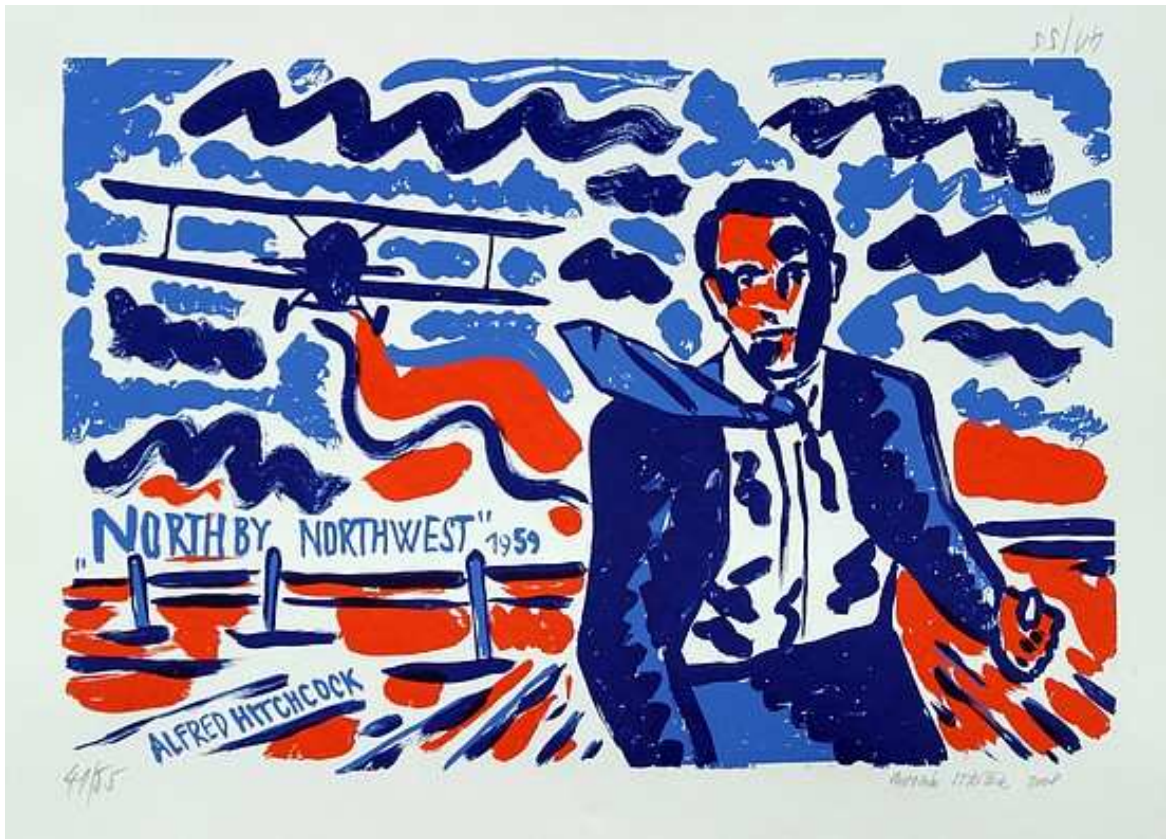

46. **Arnold Odermatt:** Buochs, 1965, černobílá fotografie, 30.5 x 40 cm.

47. **Antonín Strážek:** Karamboly VI, 2007, litografie, 44 x 60 cm. Soukromá sbírka

48. **Antonín Střížek:** Alfred Hitchcock, 2008, litografie, 41×60 cm. Soukromá sbírka

XI. Seznam vyobrazení

1. **Antonín Střížek:** K. H. Mácha, 1989, olej, plátno, 158×210 cm. Galerie hlavního města Prahy. Reprodukce z: http://www.ghmp.cz/sbirky/sbirkyvystup.php?art_id=8241, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
2. **C. D. Friedrich:** Poutník nad mořem mlh, 1818, olej, plátno, 98 × 74 cm. Kunshalle, Hamburk. Reprodukce z: http://www.artchive.com/artchive/f/friedrich/sea_of_fog.jpg, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
3. **Antonín Střížek:** Caspar David Friedrich, 1990, olej, plátno, 114×160 cm. Galerie střeďočeského kraje. Reprodukce z: <http://artlist.cz/?id=3480>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
4. **Antonín Střížek:** Metafyzická krajina, 1989, olej, plátno, 60×80 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: POMAŽLOVÁ 1992, nepag.
5. **Antonín Střížek:** Čajové zátiší, 1994, olej, plátno, 90×95 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
6. **Antonín Střížek:** Sudkova sklenka a Gutfreudova plastika, 1996, 45×65 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
7. **Antonín Střížek:** Boty, 1988, akryl, plátno, 162×218 cm. Galerie hlavního města Prahy. Reprodukce z: http://www.ghmp.cz/sbirky/sbirkyvystup.php?art_id=8240, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
8. **Antonín Střížek:** Žárovky, 2006, olej, plátno, 135 x 110 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: http://www.galerieart.cz/strizek_vystava_obrazy_2009.htm, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
9. **Antonín Střížek:** Halleyova kometa a husy, 1989, akryl, plátno, 215×220 cm. Galerie Benedikta Rejta, Louny. Reprodukce z: POMAŽLOVÁ 1992, nepag.
10. **Antonín Střížek:** Švadlenka, 1991, olej, plátno, 193×200 cm. Galerie hlavního města Prahy. Reprodukce z: http://www.ghmp.cz/sbirky/sbirkyvystup.php?art_id=8239, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
11. **Antonín Střížek:** Čísla, 1989, olej, plátno, 170×220 cm. Národní galerie v Praze. Reprodukce z: <http://artlist.cz/?id=3484>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
12. **Antonín Střížek:** Křeslo, 1991, olej, plátno, 183×130 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: POMAŽLOVÁ 1992, nepag.
13. **Antonín Střížek:** Noční zátiší, 1997, olej, plátno, 150×120 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
14. **Antonín Střížek:** Zátiší s květinou, 2000, olej, plátno, 55×65 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.

15. **Antonín Střížek:** Zátíší s jehlanem, 1994, olej, plátno, 115×162 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
16. **Antonín Střížek:** Žižkov, 2000, olej, plátno, 150×175 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
17. **Antonín Střížek:** Holešovice, 1995, olej, plátno, 180×200 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
18. **Antonín Střížek:** Kamen, 1995, olej, plátno, 75×70 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z:
19. **Antonín Střížek:** Spartak, 1998, olej, plátno, 110×160 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
20. **Antonín Střížek:** Dívka s Mikromou, 1998, olej, plátno, 90×85 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
21. **Antonín Střížek:** Cestovatelé, 2000, olej, plátno, 85×115 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001, nepag.
22. **Antonín Střížek:** Opona Státní opery Praha, 2002, akryl, 900×1600 cm Státní opera Praha. Reprodukce z: http://www.radio.cz/cz/clanek/32545/pictures/divadlo/opona_statni_opera.jpg#pic, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
23. **Antonín Střížek:** Abstrakce, 2006, olej, plátno, 90×90 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: <http://www.relaxvpodhuri.cz/img/galeriebeseda/autori/katalog-strizek.pdf>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
24. **Antonín Střížek:** Zátíší s demižonem, 2005, olej, plátno, 100×85 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: <http://www.relaxvpodhuri.cz/img/galeriebeseda/autori/katalog-strizek.pdf>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
25. **Antonín Střížek:** Zátíší s vajíčky, 2006, olej, plátno, 90×110 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: <http://www.relaxvpodhuri.cz/img/galeriebeseda/autori/katalog-strizek.pdf>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
26. **Antonín Střížek:** Robot, 2005, olej, plátno, 85×70 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: <http://www.relaxvpodhuri.cz/img/galeriebeseda/autori/katalog-strizek.pdf>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
27. **Antonín Střížek:** Mexiko – suchý keř, 2006, olej, plátno, 60×80 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: <http://www.relaxvpodhuri.cz/img/galeriebeseda/autori/katalog-strizek.pdf>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
28. **Antonín Střížek:** Neonové město, 2008, olej, plátno, 130×160 cm Soukromá sbírka. Reprodukce z: http://www.ad-astra.cz/fotogal/strizek/2/03_P1010766.jpg, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
29. **Antonín Střížek:** Rudl, 2009, olej, plátno, 220×180 cm. Majetek autora. Reprodukce z: DOSTÁL 2010, nepag.

30. **Antonín Strížek:** Minimax, 2009, olej, plátno, 220×180 cm. Majetek autora. Reprodukce z: DOSTÁL 2010, nepag.
31. **Antonín Strížek:** Ucho, 2007, olej, plátno. 220×180 cm. Galerie umění Karlovy Vary. Reprodukce z: http://artlist.cz/updata_az/a/f/e/sm.strizek_antonin-V3N1062-29.jpg, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
32. **Antonín Strížek:** Krumlovská madona, 2008, Egon Schiele Art Centrum Český Krumlov. Foto: Lubor Mrázek, Reprodukce z: <http://www.schieleartcentrum.cz/new/img/224b.jpg>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
33. **Antonín Strížek:** Lilie a iris, 2008, olej, plátno, 220×180 cm, Soukromá sbírka. Reprodukce z: http://www.ad-astra.cz/fotogal/strizek/2/01_P1010759.jpg, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
34. **Antonín Strížek:** Čínská krajina s buvolem, 2005, olej, plátno, 115×120, 2005. Majetek autora. Reprodukce z: archiv autora
35. **Antonín Strížek:** Špargl, 1990, olej, plátno, 73×80 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: POMAŽLOVÁ 1992, nepag.
36. **Antonín Strížek:** Chlapec s koněm, 1991. Soukromá sbírka. Reprodukce z: ŠEVČÍKOVI 1991, nepag.
37. **Jan Preisler:** Černé jezero, 1904, olej, plátno, 111 x 153 cm. Národní galerie v Praze. Reprodukce z: <http://ng.bach.cz/ces/centrum.html?msg=detail1&ci=214&qj=r1&si=gNU18J6-J8DOgsbh>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
38. **Antonín Strížek:** Déšť ve městě, 2005, olej, plátno, 160×180 cm. Majetek autora. Reprodukce z: archiv autora
39. **Antonín Strížek:** Pasterci, 2005, olej, plátno, 115×120, 2005. Majetek autora. Reprodukce z: archiv autora
40. **Antonín Strížek:** Metafyzické zátiší, 1991, olej, plátno, 200×300 cm. Majetek autora. Reprodukce z: POMAŽLOVÁ 1992, nepag.
41. **Philippe Halsman:** Dali Atomicus, 1948, černobílá fotografie, 27×34 cm, Minneapolis of Arts, Minneapolis. Reprodukce z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Salvador_Dali_A_%28Dali_Atomicus%29_09633u.jpg, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
42. **Antonín Strížek:** Kresba tuší, 1992. Soukromá sbírka. Reprodukce z: POMAŽLOVÁ 1992, nepag.
43. **Antonín Strížek:** Černý pes, 2005, čínská tuš na čínském papíru, 70×100 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: <http://www.relaxvpodhuri.cz/img/galeriebeseda/autori/katalog-strizek.pdf>, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
44. **Antonín Strížek:** Letadlo, 2008, kresba tuší na čínském papíře, 70 x 53 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: http://www.galerieart.cz/strizek_kresba_letadlo.JPG, vyhledáno dne:

45. **Antonín Strížek:** Květiny I, II, 2005, litografie, 60 x 41 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: http://www.galerieart.cz/strizek_kvetyiny_II.JPG, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
46. **Arnold Odermatt:** Buochs, 1965, černobílá fotografie, 30.5 x 40 cm. Reprodukce z: http://deutsche-boerse.com/dbag/dispatch/en/binary/gdb_content_pool/imported_files/public_files/20_images/46_topics_art_collection/57_odermatt/Odermatt3_551x413.jpg, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
47. **Antonín Strížek:** Karamboly VI, 2007, litografie, 44 x 60 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: http://www.galerieart.cz/strizek_karamboly_VI.JPG, vyhledáno dne: 23. 6. 2010
48. **Antonín Strížek:** Alfred Hitchcock, 2008, litografie, 41×60 cm. Soukromá sbírka. Reprodukce z: http://www.galerieart.cz/strizek_vystava_grafika_2009.htm, vyhledáno dne: 23. 6. 2010

XII. Seznam výstav

Samostatné výstavy (výběr)

- 1974 Městská galerie, Mariánské Lázně (s J. Davidem)
- 1989 Kulturní středisko Blatiny, Praha
Galerie Na bidýlku, Brno
Orlická galerie v Rychnově nad Kněžnou, Rychnov nad Kněžnou
- 1990 Galerie mladých U Řečických, Praha
Galerie Leyndecker, Tenerife
Galerie Swart, Amsterdam
- 1991 Galerie Ústředního kulturního domu železničářů, Praha
Galerie kulturního střediska Opatov, Praha
Galleria nazionale d'arte moderna, San Marino
(s J. Císařovským a J. Davidem)
- 1992 Galerie MXM, Praha (s J. Císařovským a J. Davidem)
Galerie Václava Špály, Praha
Galerie Na bidýlku, Brno
Galerie Leyndecker, Tenerife
- 1993 Universität, Innsbruck
Galerie am Kleinen Markt, Mannheim
Galerie MXM, Praha
Galerie Tommy Lund, Odensea
Galerie Alberto Weber, Torino
Divadlo hudby, Olomouc
Zündorf, Rakousko
- 1994 Galerie Na bidýlku, Brno
Galerie MXM, Praha
Galerie Fiducia, Frýdek-Místek
Galerie Plasná, Plasná u Mariánských Lázní
Richard Foncke gallery, Gent
- 1995 Výstavní síň Sokolská 26, Ostrava
Window gallery. The British Council, Praha
Patricia Buonanno arte contemporanea, Mezzolombardo, Itálie
Artcircolo Soros-center for contemporary arts, Praha, München
(s J. Vidovou)
- 1996 Galerie Václava Špály, Praha
Galerie Hamer – Herzer, Weiden
Dům umění města Brna, síň J. Krále, Brno
Gallerie Helgi Thorgils Fridjonsson, Reykjavik
Kulturní středisko Boskovice
- 1997 Galerie MXM, Praha
Galerie G, Benešov
Neue Rathaus, Weiden
Galerie am Kleinen Markt, Mannheim
- 1998 Raiffeisen stavební spořitelna, dvorana, Praha

- 1999 Galerie Wanda Reiff, Maastricht
Galerie MXM, Praha
Galerie Caesar, Olomouc
- 2000 Atelier AP Josef Pleskot, Praha
Galerie Druhá modrá, Brno
Čítárna Unijazz, Praha
Bank Austria-Creditanstalt, Praha
(se svými žáky)
- 2001 Galerie Václava Špály, Praha
Alšova jihočeská galerie, České Budějovice
- 2002 Galerie Pavla Pokorného, Prostějov
- 2004 Galerie Zdeněk Sklenář, Praha
- 2005 Galerie ad astra, Kuřim
Galerie města Shen Zhen, Čína
- 2006 Týnská literární kavárna a knihkupectví, Praha
Městské divadlo, Kolín (Kolín nad Labem)
Galerie Beseda, Ostrava
- 2007 Galerie České pojišťovny, Praha
Galerie umění, Karlovy Vary
Dům U Jonáše, Pardubice
Východočeská galerie, Pardubice
- 2008 Galerie ad astra, Kuřim
- 2009 Topičův salon, Praha
- 2010 Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, Jihlava
Pastely, Maloskalská galerie Josefa Jíry, Malá Skála

Společné výstavy (výběr)

- 1984 Konfrontace I, Ateliér Jiřího Davida, Praha
Konfrontace II, Krymská 21, Praha
- 1985 Konfrontace III, Dům Magdaleny Rajnišové, Kladno
- 1986 Konfrontace IV, Mozartova 7, Praha
Mladí pražští výtvarníci, Galerie Na bidýlku, Brno
Konfrontace V, Statek Milana Periče, Svárov u Kladna
- 1989 Popis jednoho zápasu, Galerie výtvarného umění v Chebu, Cheb
Popis jednoho zápasu, Galerie umění Karlovy Vary, Karlovy Vary
Popis jednoho zápasu, Orlická galerie, Rychnov nad Kněžnou
Popis jednoho zápasu, Oblastní galerie výtvarného umění, Roudnice nad Labem
Tschechische Malerei heute, Galerie der Stadt Esslingen, Esslingen am Neckar
Mladí Janu Bauchovi, Galerie Václava Špály, Praha
Mladé ateliéry 1989, Galerie Fronta, Praha
Malba a plastika mladých, Holešovická tržnice, Praha
Mladé ateliéry 1989, SK Benar, Litvínov
- 1990 Popis jednoho zápasu, Dům umění, Opava
Člověk v obraze, Středočeská galerie, výstavní sítě, Praha
- 1991 Nová intimita, Výstavní síň Ústředí lidové umělecké výroby, Praha

- Beitrag zum Glück, Junge Kunst der 80er Jahre aus der Tschechoslowakei, Galerie der Künstler, Mnichov (München)
Kunst, Europa, Tschechoslowakei, Kunstverein Lingen Kunsthalle, Lingen
Kunst, Europa, Tschechoslowakei, Kunstverein Braunschweig, Braunschweig
- 1992 Prague – Bratislava, D'une génération, l'autre, Musée d'Art Moderne de la ville de Paris – ARC au Couvent des Cordeliers, Paříž (Paris)
České výtvarné umění 1900–1960, Středočeská galerie, výstavní sítě, Praha
Přírůstky českého umění 20. století z let 1989–1992, Jízdárna Pražského hradu, Praha
Time and Tide E. A. U. Co, LTD, Tokio
- 1993 Skutečnost a iluze, Zámek Hluboká nad Vltavou, Hluboká nad Vltavou
První část (Tomáš Císařovský, Jiří David, Stanislav Diviš, Jaroslav Róna, Michal Gabriel, Zorka Ságlová, Antonín Střížek, Jan Merta, Martin Mainer, Petr Nikl), Galerie MXM – Florsalon, Praha
Šedá cihla 34/1993, Galerie U Bílého jednorožce, Klatovy
Šedá cihla 34/1993, Hrad a zámek, Klenová
Krajina v současném výtvarném umění, Dům U Kamenného zvonu, Praha
Záznam nejrozmanitějších faktorů... České malířství 2. poloviny 20. století ze sbírek státních galerií, Jízdárna Pražského hradu, Praha
- 1994 Okruh MXM, Galerie Sýpka, Vlkov u Brna
- 1995 Na hraně, Galerie Václava Špály, Praha
Zkušební provoz / Test Run, Mánes, Praha
Opravdické obrazy. Sympozium v malbě plastelinou, Galerie Sýpka, Vlkov u Brna
- 1996 V prostoru 20. století, České umění ze sbírky Galerie hlavního města Prahy, Městská knihovna, výstavní sály, Praha
Respekt – Vzpomínky na budoucnost, Richterova vila, Praha
Na tělo, Galerie Behémót, Praha
- 1997 3. aukční salon výtvarníků, 223 dárců pro konto Bariéry, Karolinum, Praha
Na tělo, Klicperovo divadlo, Hradec Králové
Tryskáči, Galerie Caesar, Olomouc
Ouplná lůna, Výstavní síň Husova 19–21, Praha
Přírůstky, Galerie Sýpka, Vlkov u Brna
Desetkrát žena, Galerie Na bidýlku, Brno
- 1998 Tichý život věcí, Pražákův palác, Brno
České umění 1900–1990 ze sbírek Galerie hlavního města Prahy, Dům U Zlatého prstenu, Praha
...o přírodě..., České muzeum výtvarných umění, výstavní prostory, Praha
Výstava účastníků Mikulovského výtvarného symposia Dílna 98, Štukový sál, Mikulov
Dílna 98, Zámek Mikulov, Mikulov
4. aukční salon výtvarníků, 312 dárců pro konto Bariéry, Karolinum, Praha
- 1999 Umění pro nemocnici, Galerie Václava Špály, Praha

- Přírůstky sbírek státních galerií z let 1990 – 1997, Jízdárna Pražského hradu, Praha
- 2000 Současná minulost: Česká postmoderní moderna 1960–2000, Alšova jihočeská galerie, hlavní sál, Hluboká nad Vltavou
Na cestě ke stálé expozici: Současná česká malba, plastika..., Muzeum umění Benešov, Benešov u Prahy
Moderní česká kresba, Galerie Vltavín, Masarykovo nábřeží, Praha
Dva konce století 1900 2000, Dům U černé Matky Boží, Praha
100. výstava Galerie Caesar, Galerie Caesar, Olomouc
Světlo zrození, Muzeum umění Benešov, Benešov u Prahy
5. aukční salon výtvarníků, 331 dárců pro konto Bariéry, Karolinum, Praha
100 + 1 uměleckých děl z dvacátého století / 100 + 1 Art Works of the Twentieth Century, Dům U černé Matky Boží, Praha
- 2001 Knihy Aulos, Výstavní síň Vysoké školy umělecko-průmyslové, Praha
...o lidech..., České muzeum výtvarných umění, Galerie Bayer & Bayer, Praha
- 2002 Interpretace není zločin, Galerie Jaroslava Krále, Brno
Na papíře, Galerie MXM, Praha
Černá a bílá, Muzeum Bruntál, Bruntál
Možnosti proměny II, Galerie Františka Drtikola, Příbram
Černá a bílá, Městské muzeum a galerie, Svitavy
Možnosti proměny II, Východočeská galerie v Pardubicích, Zámek, Pardubice
Černá a bílá, Galerie Šternberk, Šternberk
Zvíře, Obrazy, kresby, grafika, fotografie, plastika, Praha, Praha
6. aukční salon výtvarníků, 305 dárců pro konto Bariéry, Karolinum, Praha
Typický obraz, Mánes, Praha
Současný akvarel / Contemporary watercolour painting, Galerie Navrátil, Praha
- 2003 Typický obraz, Zámecká galerie Chagall, Karviná
Generační výsek, Galerie Tvrdohlaví, Praha
Současný akvarel / Contemporary watercolour painting, Galerie Caesar, Olomouc
Typický obraz, Západočeské muzeum, Plzeň
Současný akvarel / Contemporary watercolour painting, Galerie Měsíc ve dne, České Budějovice
Současný akvarel / Contemporary watercolour painting, Oblastní galerie v Liberci, Liberec
Česká malba dnes. Kresba a grafika osobností českého umění 20. století., Muzeum umění Benešov, Benešov u Prahy
Současný akvarel / Contemporary watercolour painting, Galerie U Dobrého pastýře, Brno
Ejhle světlo / Look Light, Moravská galerie v Brně, Brno
Typický obraz, Чешский центр Москва (České centrum Moskva), Moskva
2. aukce moderního umění, výstava dražených uměleckých děl, Galerie Peron, Praha

- 2004 3. aukce moderního umění, výstava dražených uměleckých děl, Galerie Peron, Praha
 Art Prague. 3. veletrh současného umění / 3th Contemporary Art Fair, Praha, Praha
 Za sklem, Ze sbírky Jaroslava Krbůška, Galerie Jiřího Jílka, Šumperk
 Tschechische Künstler zum eintritt in die EU, Städtische Galerie Kubus, Hannover
 Z národní klasiky, Galerie Zdeněk Sklenář, Litomyšl
 Kresba, kresba... Česká kresba 80. let 20. století ze sbírek členských galerií RG ČR, Výstavní síň Masné krámy, Plzeň
 Aukce současného umění, Výstava dražených uměleckých děl, Česká spořitelna, Praha
 7. aukční salon výtvarníků, 372 dárců pro konto Bariéry, Karolinum, Praha
- 2005 A na co myslíš ty, Městská knihovna, Praha
 Aukce současného umění, Výstava dražených uměleckých děl, Galerie Nová síň, Praha
 4. benefiční aukce výtvarných děl pro akci Cihla, předaukční prohlídka, Galerie Gambit, Praha
- 2006 + – 50: Generace 80. let ze sbírek Galerie Klatovy / Klenová, Galerie města Plzně, nadzemí, Plzeň
 Příští stanice Arkádia / Nächste Station Arkadien, Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, Roudnice nad Labem
 + – 50: Generace 80. let ze sbírek Galerie Klatovy / Klenová, Galerie U Bílého jednorozce, Klatovy
 Art Prague. 5. veletrh současného umění / 5th International Contemporary Art Fair, Mánes, Praha
 Kacíř & spol.: Montáže na ose Brno Berlín, Dům pánů z Kunštátu, 1. patro, Brno
 8. aukční salon výtvarníků, 336 dárců pro Konto Bariéry / 8th Auction Salon of fine Artists, 336 donors for the Barriers Account, Karolinum, Praha
 Měsíce, Litografie a sítotisky 1995–2006, Galerie Kabinet, Brno
- 2007 Typický obraz, Galerie Nová síň, Praha
 Kacíř & spo.: Zlaté město / Heretic & Co.: The Golden City, Galerie Jiří Švestka, Biskupský dvůr, Praha
 Nová trpělivost / New Patience, Mánes, Praha
 Amaro Jilo / Naše srdce, Dům umění města Brna, Brno
 Art Prague. 6. veletrh současného umění / 6th International Contemporary Art Fair, Mánes, Praha
 Současné umění / Contemporary Art, předaukční výstava, Galerie Nová síň, Praha
- 2008 Kalendáře pro Jindru Štreita, Galerie Smečky, Praha
 Tvary: Antonín Střížek, Jiří Matějů, Jiří Petrbok, Petr Písařík, Petr Pastrňák, Robert Šalanda, Pavel Šmíd, Bank Austria Creditanstalt, Czech Republic, a.s., Praha
 9. aukční salon výtvarníků – 382 dárců pro Konto Bariéry, Karolinum, výstavní síň, Praha

2009 Art safari 17, Sochařské studio Bubec, Praha
2010 Vzpomínka na Karla Tutschke, Galerie Vltavín, Masarykovo nábřeží,
Praha

XIII. Zastoupení ve sbírkách

Alšova jihočeská galerie, Hluboká nad Vltavou
České muzeum výtvarných umění, Praha
Galerie Benedikta Rejta, Louny
Galerie hlavního města Prahy, Praha
Galerie Klatovy, Klenová
Galerie moderního umění, Hradec Králové
Galerie Středočeského kraje, Kutná Hora
Galerie umění Karlovy Vary
Galerie výtvarného umění, Roudnice nad Labem
Galleria Nazionale d'Arte Moderna, San Marino
Muzeum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových, Praha
Národní galerie v Praze, Praha
Oblastní galerie, Liberec
Orlická galerie v Rychnově nad Kněžnou, Rychnov nad Kněžnou
Wannieck gallery, Brno
soukromé sbírky v České republice a v zahraničí

XIV. Seznam použité literatury

- BOBŮRKOVÁ Eva: Maluji věci, které lidé mají rádi. In: Sanquis č. 51, 2007, 54–56
- BOBŮRKOVÁ Eva: Krajiny a zátiší Antonína Střížka. In: Sanquis č. 66, 2009, 12–17
- DEMPSEYOVÁ Amy: Umělecké styly, školy a hnutí. Encyklopedický průvodce moderním uměním. Praha 2005
- DOSTÁL Martin: Antonín Střížek (kat.výst.), s. 1. 2010
- GUTOVÁ Anna: Cesta Antonína Střížka od malby k fotografii (bakalářská diplomová práce na Filosoficko-Přírodovědné fakultě Slezské Univerzity v Opavě). Opava 2008
- HLAVÁČEK Ludvík: Tři čeští postmoderní umělci. In: Výtvarné umění 1/1991, 27–30
- HLAVÁČEK Ludvík: Antonín Střížek (kat. výst.). s. 1. 1996
- HLAVÁČEK Ludvík: Rozvíjení osobních přístupů, nové skupiny a aktivity. In: Marie Platovská/Rostislav Švácha: Dějiny českého výtvarného umění VI/2, 1958–2000. Praha 2007, 729–736
- HLAVÁČEK Ludvík: Postmoderna a neoexpresionismu In: Marie Platovská/Rostislav Švácha: Dějiny českého výtvarného umění VI/2, 1958–2000. Praha 2007, 715–727
- HLAVÁČEK Ludvík / NIKLOVÁ Pavla: Antonín Střížek. Praha 2001
- LINDAUROVÁ Lenka: Antonín Střížek. In: Art&Antiques, 3/2005, 47–59
- PAVLIŇÁK Petr (ed.): Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2005. St-Šam. Ostrava 2005
- POKORNÝ Marek: Nejlepší obrazy, které teď můžete v Praze vidět. In: Lidová demokracie 13. 9. 1993, 5
- POKORNÝ Marek: Loučení s MXM. In: Respekt, 29/2002
- POMAJZLOVÁ Alena (ed.): Antonín Střížek (kat. výst.). Praha 1992
- PIVODA Petr (ed.): Antonín Střížek. Kresby a obrazy (kat. výst.). Ostrava 2006
- PŘIBÁŇ Jiří: Hvězdné nebe nade mnou, ideální obraz ve mně. In: Novinky.cz, <http://www.novinky.cz/kultura/salon/193654-jiri-priban-hvezdne-nebe-nade-mnou-idealni-obraz-ve-mne.html>, vyhledáno 4.6 2010
- ROUS Jan: Antonín Střížek. Obrazy a kresby (kat. výst.), 2009

ŠEVČÍK/MORGANOVÁ/DUŠKOVÁ 2001 — Jiří ŠEVČÍK Jiří / MORGANOVÁ
Pavλίna / DUŠKOVÁ Dagmar: České umění 1938–1989, Praha 2001

ŠEVČÍKOVI Jana a Jiří (ed.): Antonín Střížek. Obrazy (kat.výst.), 1988

ŠEVČÍKOVI Jana a Jiří: Reality or make-believe. In: Flash Art, 152/1989

ŠEVČÍKOVI Jana a Jiří (ed.): Antonín Střížek (kat.výst.), 1991

VOLF Petr: Na začátku je čára. Rozhovory s výtvarníky. Praha 2003

VLČEK Tomáš (ed.): České moderní a současné umění 1890–2010 / 2. díl, Praha 2010

XV. Seznam zkráceně citované literatury

BOBŮRKOVÁ 2007 — Eva BOBŮRKOVÁ: Maluji věci, které lidé mají rádi. In: *Sanquis* č. 51, 2007, 54–56

BOBŮRKOVÁ 2009 — Eva BOBŮRKOVÁ: Krajiny a zátiší Antonína Střížka. In: *Sanquis* č. 66, 2009, 12–17

DEMPSEYOVÁ 2005 — Amy DEMPSEYOVÁ: Umělecké styly, školy a hnutí. Encyklopedický průvodce moderním uměním. Praha 2005

DOSTÁL 2010 — Martin DOSTÁL: Antonín Střížek (kat.výst.), s. l. 2010

GUTOVÁ 2008 — Anna GUTOVÁ: Cesta Antonína Střížka od malby k fotografii (bakalářská diplomová práce na Filosoficko-Přírodovědné fakultě Slezské Univerzity v Opavě). Opava 2008

HLAVÁČEK 1991 — Ludvík HLAVÁČEK: Tři čeští postmoderní umělci. In: *Výtvarné umění* 1/1991, 27–30

HLAVÁČEK 1996 — Ludvík HLAVÁČEK: Antonín Střížek (kat. výst.). s. l. 1996

HLAVÁČEK 2007 — Ludvík HLAVÁČEK: Rozvíjení osobních přístupů, nové skupiny a aktivity. In: Marie Platovská/Rostislav Vácha: *Dějiny českého výtvarného umění VI/2, 1958–2000*. Praha 2007, 729–736

HLAVÁČEK 2007 — Ludvík HLAVÁČEK: Postmoderna a neoexpresionismu In: Marie Platovská/Rostislav Vácha: *Dějiny českého výtvarného umění VI/2, 1958–2000*. Praha 2007, 715–727

HLAVÁČEK/NIKLOVÁ 2001 — Ludvík HLAVÁČEK/Pavla NIKLOVÁ: Antonín Střížek. Praha 2001

LINDAUROVÁ 2005 — Lenka LINDAUROVÁ: Antonín Střížek. In: *Art&Antiques*, 3/2005, 47–59

PAVLIŇÁK 2005 — Petr PAVLIŇÁK (ed.): *Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2005*. St-Šam. Ostrava 2005

POKORNÝ 1993 — Marek POKORNÝ: Nejlepší obrazy, které teď můžete v Praze vidět. In: *Lidová demokracie* 13. 9. 1993, 5

POKORNÝ 2002 — Marek POKORNÝ: Loučení s MXM. In: *Respekt*, 29/2002

POMAJZLOVÁ 1992 — Alena POMAJZLOVÁ (ed.): Antonín Střížek (kat. výst.). Praha 1992

PIVODA 2006 — Petr PIVODA (ed.): Antonín Střížek. Kresby a obrazy (kat. výst.). Ostrava 2006

PŘIBÁŇ 2010 — Jiří PŘIBÁŇ: Hvězdné nebe nade mnou, ideální obraz ve mně. In: Novinky.cz, <http://www.novinky.cz/kultura/salon/193654-jiri-priban-hvezdne-nebe-nade-mnou-idealni-obraz-ve-mne.html>, vyhledáno 4.6 2010

ROUS 2009 — Jan ROUS: Antonín Střížek. Obrazy a kresby (kat. výst.), 2009

ŠEVČÍK/MORGANOVÁ/DUŠKOVÁ 2001 — Jiří ŠEVČÍK/ Pavlína MORGANOVÁ/ Dagmar DUŠKOVÁ: České umění 1938–1989, Praha 2001

ŠEVČÍKOVI 1989 — Jana a Jiří ŠEVČÍKOVI (ed.): Antonín Střížek. Obrazy (kat.výst.), 1988

ŠEVČÍKOVI 1989 — Jana a Jiří ŠEVČÍKOVI: Reality or make-believe. In: Flash Art, 152/1989

ŠEVČÍKOVI 1991 — Jana a Jiří ŠEVČÍKOVI (ed.): Antonín Střížek (kat.výst.), 1991

VOLF 2003 — Petr VOLF: Na začátku je čára. Rozhovory s výtvarníky. Praha 2003

VLČEK 2010 — Tomáš VLČEK (ed.): České moderní a současné umění 1890–2010 / 2. díl, Praha 2010

Resumé

Tato bakalářská práce se zabývá výtvarníkem Antonínem Střížkem. Práce je rozdělena do několika kapitol. V úvodu jsou nastíněny cíle práce, metodické postupy a její struktura. Zpočátku se zaměřuje na historický kontext doby, ve které Střížek tvořil. Dále navazují malířovy životopisné údaje. Následují kapitoly, které mají vztah k jeho výtvarné práci. V bakalářské práci se uvádí, že Antonín Střížek je umělcem patřícím k postmoderní generaci českých výtvarníků. Jeho umělecká kariéra začala v osmdesátých letech. Nejprve pracoval v duchu neoexpresionismu, ale později přešel k realistické tvorbě, kterou užívá dodnes. Podle autorky zachycuje Antonín Střížek na svých obrazech reálné věci, které nás běžně obklopují. Dále uvádí, že zátiší, městské scenérie, krajiny, barevné pozadí jsou charakteristickými prvky a náměty, které se v jeho dílech často opakují. Zdůrazněna je přitom barevnost jeho obrazů, která je často ovlivněna zahraničními pobyty. Bakalářská práce se nezaměřuje jen na Střížkovu malbu, ale zabývá se také jeho fotografiemi, kresbou a grafikou.

Annotation

Antonín Střížek - painter, draftsman, graphic artist, photographer

The subject of this bachelor thesis is artist Antonín Střížek. The thesis is divided into several chapters. Its goals, its methodical procedures and structure are outlined in the preface. The initial section of the thesis focuses on the historical context of the era, in which Střížek worked. Biographical details of the painter follow right after. Next chapters focus on his artwork. It is stated in the bachelor thesis, that Antonín Střížek as an artist belongs to the postmodern generation of Czech artists. His art career started in the eighties. His early works were inspired by neoexpressionism, but later he shifted to realistic artwork, one which he still practices today. According to the author of this thesis, in his paintings Antonín Střížek grasps real things, that surround us in everyday life. The author also states, that still-lives, city sceneries, landscapes and colourful backgrounds are characteristic elements and themes, occurring repeatedly in his works. A strong emphasis is put on colouring of his paintings, which is often inspired by his visits in foreign countries. The bachelor thesis focuses not only on Střížek's painting, but also on his photographs, drawings and graphic works.

Antonín Střížek

Postmodernism

Biography

Artwork

Themes

Počet znaků: 80418